

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!



"SƏS" qəzeti mənim üçün ən aziz qəzətdir

İlham Əliyev

SƏS



Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 177 (5408) 30 sentyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və idman uğurla, sürətlə inkişaf edir"

Prezident İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak edib



1992 * 2017

Səh 2



AZƏRBAYCAN
MİLLİ OLİMPIYA
KOMİTƏSİ

"Azərbaycanda idmançı olmaq indi çox nüfuzlu peşədir"



6

Prezident İlham Əliyev dünya şöhrətli azərbaycanlı alim Lütfi Zadə ilə vida mərasimində iştirak edib



7

Azərbaycanın millisi Avropa çempionatının yarımfinalına yüksəlib



7

Azərbaycan xalqının fəxri, görkəmli alim Lütfi Zadə son mənzilə yola salınıb



8

Siyavuş Novruzov: "Biz Avropa Şurası qarşısında tələblər irəli sürməliyik"



10

Radikal xristian klubu, yaxud siyasi sifarişlərlə işləyən Avropa Şurası



14

12

Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişaf dinamikası məmnunluq doğurur



13

Sərdar Cəlaloğlu - partiya sədri, orqan alverçisi, yoxsa ağı qıçqırmiş "filosof"?



16

"Neftçi" mövsümdə ilk qələbəsini qazandı



30 sentyabr 2017-ci il

“Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və idman uğurla, sürətlə inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak edib

Sentyabrın 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) yaranmasının 25 illik yubileyi münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan dövlətinin başçısı, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri mərasimdə iştirak ediblər. Yubiley mərasiminin iştirakçıları Prezident İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı hərarətlə qarşıladılar. Dövlətimizin başçısı, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev mərasimdə nitq söyləyib:

-Hörmətli xanımlar və cənablar.
Əziz dostlar.

Bu gün biz Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illiyini qeyd edirik. Bugünkü mərasimdə Azərbaycanın idman ictimaiyyətinin nümayəndələri, xarici qonaqlar iştirak edirlər. Fərsətdən istifadə edərək, bugünkü mərasimdə iştirak etmək üçün ölkəmizə gəlmiş Avropa Olimpiya Komitələrinin nümayəndələrini xüsusi salamlayıram. Azərbaycan Avropa Olimpiya Komitələrinin fəal üzvüdür. Bugünkü mərasimdə Avropa Olimpiya Komitələrinin rəhbərliyinin iştirakı əlbəttə ki, bizi çox sevindirir. Onu da qeyd etməliyəm ki, bu gün Bakıda Avropa Olimpiya Komitələrinin İcraiyyə Komitəsinin toplantısı, eyni zamanda, Milli Olimpiya komitələrinin forumu keçirilir.

Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və idman uğurla, sürətlə inkişaf edir. Azərbaycan dünyada idman dövləti kimi tanınır. İdman Azərbaycanda dövlət siyasətidir. Dövlət bu istiqamətdə öz siyasətini apararkən idmanın hər tərəfli inkişafına nail ola bilmişdir. Qeyd etməliyəm ki, bütün müvafiq qurumlar, Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi, idman cəmiyyətləri, federasiyalar, klublar bir məqsədi güdür ki, Azərbaycanda idman daha da inkişaf etsin, idmanın kütləvililiyi daha da geniş vüsət alsın və idmançılarımız bizi beynəlxalq yarışlarda tez-tez sevincdirsinlər. Bax, bu birgə fəaliyyət nəticəsində və idmana cavabdehlik daşıyan bütün qurumlar arasındakı koordinasiya sayəsində Azərbaycan beynəlxalq aləmdə idman sahəsində çox böyük uğurlara imza atmışdır.

Biz əlbəttə ki, ilk növbədə, idmanla məşğul olmaq üçün şərait yaratmalı idik və bu istiqamətdə dövlət investisiyaları hesabına Azərbaycanda bir çox müasir Olimpiya idman qurğuları tikilib istifadəyə verilmişdir. Təkcə onu demək kifayətdir ki, Azərbaycanın bölgələrində 50-yə yaxın müasir Olimpiya



ya İdman Kompleksi tikilmişdir. Bakıda isə bu gün ən müasir idman infrastrukturunu mövcuddur. Əvvəlki illərdə tikilmiş idman obyektləri əsaslı təmir olundu və eyni zamanda, son illərdə bir neçə böyük stadion, idman zalı inşa edildi. Onların arasında əlbəttə ki, təxminən 70 min tamaşaçı yeri olan Olimpiya Stadionunu qeyd etməliyəm. Milli Gimnastika Arenası, Su İdmanı Sarayı və Bakı Atıcılıq Mərkəzinin tikintisi böyük investisiya tələb edən müasir idman qurğularıdır. Eyni zamanda, Bakıda idman şəhərciyi fəaliyyət göstərir. Bir sözlə, son illər ərzində həm bölgələrdə, həm Bakıda idmanın inkişafına, infrastruktur layihələrinə qoyulan vəsait öz nəticəsini verməkdədir.

Biz əlbəttə ki, idmanda əldə edilmiş nailiyyətlərlə fəxrələnirik. Çünki bizim idmançılarımız ölkəmizi beynəlxalq arenalarda layiqətlə təmsil edirlər. Azərbaycan ilk dəfə olaraq müstəqil dövlət kimi 1996-cı ildə Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak etmişdir və o vaxt cəmi 1 medal qazanmışdır. Ondan 20 il sonra Rio Yay Olimpiya Oyunlarında isə Azərbaycan idmançıları 18 medal qazan-

mışlar və medalların sayına görə komanda hesabında Azərbaycan 14-cü yerə layiq görülmüşdür. Bax, bu tərəqqi idmanın inkişafını göstərən ən gözəl amildir. Çünki Olimpiyadan-Olimpiyaya medallarımızın sayı artırdı və 18 medal qazanmaq doğrudan da çox böyük tarixi nailiyyətdir.

Azərbaycan idmançıları, eyni zamanda, Avropa və dünya çempionatlarında böyük uğurlar qazanırlar. Bu il bizim iki idmançımız sərbəst güləş və boks üzrə üçüncü dəfə dünya çempionu olub. Bu da tarixi nailiyyətdir. Bir sözlə, bu gün Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, onun çox güclü idman potensialı var. Həm infrastruktur, həm idmançıların hazırlığı, gənc idmançıların hazırlanması - biz bu məsələyə kompleks şəkildə yanaşıırıq. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, bütün müvafiq qurumlar bir nöqtəyə vurur, bir məqsədə qulluq edir və məhz buna görə də biz idmanda bu nailiyyətləri əldə edə bilmişik.

Biz beynəlxalq arenada - Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi, Avropa Olimpiya Komitələri çərçivəsində də fəal iştirak edirik. Bizim beynəlxalq federasiyalarla da çox yaxşı

əlaqələrimiz var. Təsəffü deyil ki, Azərbaycanda demək olar ildə bir neçə dəfə mötəbər beynəlxalq yarış keçirilir. Bu günlərdə Bakı şəhərində qadınlar arasında voleybol üzrə Avropa çempionatı keçirilir. Azərbaycanda beynəlxalq yarışların keçirilməsi də artıq bir ənənəyə çevrilib. Biz buna öyrəşmişik və bu da əlbəttə ki, həm ölkəmizin potensialını göstərir, həm də beynəlxalq federasiyaların bizə olan inamını əks etdirir. Bu idman tədbirləri arasında mötəbər yarışları bu gün xüsusilə qeyd etmək istərdim. Bakıda iki dəfə Formula-1 yarışları keçirilmişdir. Bu, tamaşaçı auditoriyasına görə Yay Olimpiya Oyunlarından sonra yəqin ki, ikinci idman yarışdır. Bu yarışların auditoriyası 500 milyon insandır. Bakıda iki dəfə keçirilmiş "Formula-1" yarışları artıq "Formula-1" yarışları arasında özünəlayiq yer tuta bilib. Çünki bu, şəhər yarışdır və tamaşaçılar üçün, televiziya ilə bu yarış izləyənlər üçün həm yarış daha maraqlı keçir, eyni zamanda, şəhərimizin gözəlliyi yarım milyard insana təqdim olunur.

Ardı Səh. 3

“Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və idman uğurla, sürətlə inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak edib



bir amildir. Bir şəhərdə cəmi iki il ərzində həm Avropa, həm İslam oyunlarının keçirilməsi bizim sivilizasiyalararası dialoqa da verdiyimiz növbəti töhfə kimi qəbul ediləlidir.

Siz bilirsiniz ki, Azərbaycan bu istiqamətdə dünya miqyasında çox böyük işlər görür. Azərbaycan bu gün dünyada multikulturalizmin mərkəzlərindən biri kimi özünü təsdiqləyib. Biz keçən ili Azərbaycanda “Multikulturalizm İli” elan etmişdik. Bu il isə “İslam Həmrəyliyi İli”dir. Bu iki təşəbbüs arasında sıx bağlılıq var. Yəni, biz, bu təşəbbüslə göstəririk və bildiririk ki, dünyada bütün məsələlər qarşılıqlı anlaşma, əməkdaşlıq şəraitində öz həllini tapmalıdır. Məhz Azərbaycan 2008-ci ildə “Bakı prosesi”nə start verdi. Bu gün “Bakı prosesi” BMT tərəfindən dəstəklənən çox geniş bir hərəkatdır. Məhz 2008-ci ildə Azərbaycan Avropa Şurasının mədəniyyət nazirlərinin toplantısına İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin mədəniyyət nazirlərini dəvət etmişdi. Beləliklə, birinci dəfə hər iki təşkilat bir yerdə toplantı keçirmişdir. “Bakı prosesi” o gündən bu günə qədər çox böyük məsafə qət etmişdir və bu gün beynəlxalq aləmdə çox yüksək qiymətləndirilir.

Yəni, idman ictimai həyatın önəmli amili kimi, əlbəttə, bundan sonra da öz rolunu oynayacaq. Azərbaycan idman yarışlarını keçirərkən, əlbəttə, eyni zamanda, bu məqsədi də güdür ki, idmançılar arasında, xalqlar arasında, ölkələr arasında münasi-



Əvvəli-Səh-2

Azərbaycanda dünya, Avropa çempionatları keçirilir. Əlbəttə ki, mən 2015-ci ildə keçirilmiş birinci Avropa Oyunlarını xüsusi qeyd etməliyəm. Bu qərarı qəbul edən Avropa Olimpiya Komitələrinin rəhbərlərinə və üzvlərinə bir daha minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. O vaxt bu qərarın qəbul edilməsi bizə imkan verdi ki, bu Oyunları keçirək, öz imkanlarımızı göstərək və beləliklə, Avropa Oyunlarına start verək. Bilirsiniz ki, hazırlıq üçün bizim cəmi 2 il yarım vaxtımız var idi və deyə bilərəm ki, bu Oyunlar qısa müddət ərzində Yay Olimpiya

Oyunlarının səviyyəsində keçirilmişdir. Bakıda bu Oyunlarda 50 ölkə, 5 mindən çox idmançı, nümayəndə heyətlərinin minlərlə üzvü, qonaqlar iştirak ediblər. Onu da qeyd etməliyəm ki, Azərbaycan bu Oyunlarda çox yaxşı nəticələr göstərmişdir, komanda hesabında idmançılarımız ikinci yere layiq görülmüşlər. Bu Oyunlar bizim hamımızın xatirindədir, bu, gözəl bir idman və dostluq bayramı idi. O günlərdə yaşanan ab-hava əminəm ki, bundan sonra da bizim yaddaşımızdan silinməyəcək. Bu gözəl təcrübəni əldə edərək, Azərbaycan bu il IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarını uğurla keçirib. Bu Oyunlarda 54 ölkə, 3 mindən bir qədər çox



idmançı iştirak etmişdir. Bu Oyunlarda da Azərbaycan idmançıları öz güclərini göstərərək bu dəfə komanda hesabında, 54 ölkə arasında birinci yeri tuta bilmişlər. Bu Oyunlar da çox böyük müvəffəqiyyətlə keçdi. Həm Avropa Oyunlarında, həm də İslam Həmrəyliyi Oyunlarında iştirak etmiş idmançılar və qonaqlar əminəm ki, öz vətənlərinə ən xoş təəssürlərlə qayıtmışlar.

Bu Oyunların keçirilməsi həm ölkəmizin potensialını, həm bizim siyasətimizi, həm də imkanlarımızı göstərir. Çünki bu Oyunlar sadəcə olaraq idman yarışları deyil. İdman dostluğu möhkəmləndirən, xalqlararası münasibətləri gücləndirən önəmli

bətlər qarşılıqlı etimad və hörmət əsasında qurulsun.

Bugünkü mərasim mənim üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Çünki mən iyirmi ildir ki, Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi fəaliyyət göstərirəm. 1997-ci ildə Azərbaycan idman ictimaiyyəti bu etimadı mənə göstərmişdir. Hesab edirəm ki, mən bu şərəfli missiyanı bu günə qədər icra edirəm. Baxmayaraq ki, o vaxtdan altı il sonra mən ölkə Prezidenti seçilmişəm. Əlbəttə ki, mənim məsuliyyətim böyük dərəcədə artıb.

30 sentyabr 2017-ci il

“Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və idman uğurla, sürətlə inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak edib

Əvvəli-Səh-3

Ancaq Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi mən çalışıram ki, idmanın inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə diqqət yetirim. İdmançıların bütün yarışları demək olar ki, diqqət mərkəzindədir. Mən o yarışları imkan daxilində izləyirəm. İdmançıların qayğıları, problemləri ilə daim maraqlanıram. Mənim həyatımın iyirmi ili artıq Olimpiya Hərəkatına, idmana həsr edilib.

Onu da qeyd etməliyəm ki, Azərbaycanda dövlət və ictimai təşkilatlar idmançıların məişət problemlərinin həllində də fəal iştirak edirlər. Hər il ilin yekunlarına görə, iyirmidən çox görkəmli idmançıya dövlət tərəfindən mənzillər, digər mükafatlar, təqaüdlər verilir. Yəni, biz daim çalışırıq ki, idmançılarımızı dəstəkləyək. Çünki bu gün idman Azərbaycanda, bizim cəmiyyətimizdə çox önəmli ictimai amilə çevrilib.

İdmançı olmaq çox şərəfli peşədir. İdmançılara cəmiyyətdə hörmət böyükdür. Onu da qeyd etməliyəm ki, bizim idmançılarımız həm idman yarışlarında, həm məişətdə özlərini ləyaqətlə aparırlar. İdmançılar, onların uğurları, onlara dövlət tərəfindən verilən qiymət və dəstək əlbəttə ki, uşaqları da idman bölmələrinə cəlb edir. Çünki uşaqlar da görürlər ki, əgər sən idmanda böyük uğur qazanarsansa, onda həm xalq, həm dövlət səni yüksək qiymətləndirəcək.

Beləliklə, bu gün Azərbaycanda yeniyetmə, uşaq idmanı da uğurla inkişaf edir. Qeyd etdiyim kimi, bütün bölgələrdə idmanla məşğul olmaq üçün gözəl şərait var. Bizim çempionlarımızın uğurlu çıxışları, onların qələbələri gəncləri də, uşaqları da əlbəttə ki, idmana cəlb edir. Hər dəfə bizim idmançılarımız beynəlxalq yarışlarda bayrağımızı qaldıranda hər bir vətənpərvər azərbaycanlı haqlı olaraq qürur hissi keçirir. Bu qələbələrə, bu qələbə sevincini xalqımıza bəxş etdiklərinə görə Azərbaycan idmançılarına bir daha minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Çıxışımın sonunda bir məsələyə də toxunmaq istədim. Bu gün biz Azərbaycanda idman uğurlarımıza bir növ öyrəşmişik. Bəziləri elə hesab edirlər ki, elə də olmalıdır. Biz gərək keçmişə də baxaq, müqayisə də edək və görək ki, əgər medalların sayına görə o qədər də böyük ölkə olmayan, əhali si o qədər də böyük olmayan Azərbaycan Rio Olimpiya Oyunlarında 14-cü yerə layiq görülürsə, bu, doğrudan da tarixi nailiyyətdir.

Bizim həmişə güclü idmançılarımız olub. Sovet vaxtında da Azərbaycan nümayəndələri xalqımızı SSRİ yığma komandalarında ləyaqətlə təmsil ediblər. Ancaq əlbəttə ki, indiki nailiyyətlərlə o vaxtkı nailiyyətlər müqayisəedilməz dərəcədə fərqlənir.

Bu gün biz müstəqil dövlət kimi medalların sayına görə dünya miqyasında 14-cü yerdəyik. Bu, nəyin hesabına mümkündür? Əlbəttə, görülən işlər, apardığımız siyasət hesabına - bu barədə mən artıq öz fikirlərimi bildirdim. Mən görülən işlərin bir hissəsini qeyd etdim. Amma əsas səbəb və bunun əsas qaynağı bizim müstəqilliyimizdir. Biz 26 ildir ki, müstəqil ölkə kimi yaşayırıq, öz taleyimizi öz əlimizdədir. Azərbaycan xalqı, onun iradəsi bu gün bizim siyasətimizi şərtləndirir. Müstəqil siya-



sət aparan müstəqil Azərbaycan bütün başqa sahələrdə olduğu kimi, o cümlədən idman sahəsində də bu uğurlara imza atıb.

Bir neçə gün bundan əvvəl dünyanın aparıcı iqtisadi qurumu olan Davos Dünya İqtisadi Forumu ölkələrin iqtisadiyyatlarının rəqabətqabiliyyətliliyinin indeksini açıqlayıb. Azərbaycan il ərzində iki pillə irəli gedərək 37-ci yerdən 35-ci yerdə qərarlaşıb. Bu da MDB məkanında birinci yerdədir. Yəni, 140-a yaxın ölkənin iqtisadiyyatları təhlil edilib. Onların arasında Azərbaycan - gənc müstəqil dövlət 35-ci yerdədir. Bu, nəyin hesabına mümkün olub? Düşünlümsü siyasət hesabına, xalq-iqtidar birli-

yi hesabına. Bunun təməlinə bizim müstəqilliyimiz dayanır. Müstəqilliyimiz ən böyük xoşbəxtliyimizdir, ən böyük sərvətimizdir. Bu gün medallar qazanan, idman şöhrətini dünyada artıran idmançılarımızın böyük əksəriyyəti müstəqillik dövründə doğulub, onların hamısı müstəqillik dövründə formalaşmışdır.

Azərbaycan bundan sonra da müstəqillik yolu ilə uğurla gedəcək. Bizim gələcəkdə idman uğurlarımız daha da çox olacaq. Bütün idmançıları əldə edilmiş qələbələr münasibətilə təbrik edirəm və yeni qələbələr, uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

x x x

Avropa Olimpiya Komitələrinin icraçı prezidenti Janez Koçiyənçiq çıxış edərək dedi:

-Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Zati-aliləri cənab İlham Əliyev. Hörmətli dostum, Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab İlham Əliyev.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti hörmətli Mehriban xanım Əliyeva.

Avropa Olimpiya Komitələrinin rəsmiləri, hörmətli dostumuz gənclər və idman naziri Azad Rəhimov, Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin üzvləri, hörmətli milli federasiya üzvləri.

Mən böyük şərəf hissi ilə Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin 25-ci ildönümü ilə əlaqədar təşkil olunmuş bu mərasimdə qarşınızda çıxış edirəm. 25 illik tarixə nəzər salsaq görərik ki, Azərbaycan xalqının idman sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlər fantastikdir. Siz Avropa Oyunlarında böyük sayda medallar qazandınız. İslam

Həmreyliyi Oyunlarında isə qazandığınız medalların sayı ondan da çox oldu. Cənab Prezident burada qeyd etdi ki, Olimpiya Oyunlarında 18 medal qazanılıb. Bu, bir daha onu göstərir ki, Siz qarşınıza qoyduğunuz ümumi məqsədə nail olmusunuz. Məhz bunu idmanı milli səviyyədə inkişaf etdirməklə, cəmiyyət daxilində idmanın daha da kütləviləşdirilməsi üçün çalışaraq Siz bir növ yeni bir səhifəni açmışınız. Sizi bu münasibətlə səmimi qəlbən təbrik edirəm, 25 iliniz mübarək olsun! Siz çox gözəl iş aparmısınız.

Ardı Səh. 5

“Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və idman uğurla, sürətlə inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak edib



baycan ilk Avropa Oyunlarını 2015-ci ildə keçirdi. 2017-ci ildə IV İslam Həmrəyliyi Oyunları burada təşkil olundu. Bir çox Avropa və dünya çempionatları da ölkəmizdə keçirilib. Bu cür tədbirləri keçirərək Siz bu sahəyə böyük sərmayələr qoyursunuz, o cümlədən idmanı inkişaf etdirirsiniz, ölkəmizin mədəni irsini daha da geniş coğrafiyada təbliğ edirsiniz. Mən sizin hamınıza beynəlxalq idman hərəkatına, Beynəlxalq Olimpiya Hərəkatına verdiyiniz töhfəyə görə təşəkkürümü bildirirəm. Sizin səyləriniz sayəsində bir çox yeni idmançılar formalaşır. Gələn il növbəti dünya çempionatımız keçiriləcək və sizin hamınızı böyük məmnuniyyətlə həmin çempionata dəvət edirəm.

Belə bir nüfuzlu tədbirdə iştirak etmək mənim üçün şərəf oldu. Cənab Prezident, mən beynəlxalq cüdo ailəsi adından şərəf hissi ilə Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının ən yüksək mükafatını - qızıl medalını Sizə təqdim etmək istəyirəm. Çox sağ olun.

x x x

qiymət kimi dəyərləndirirəm. Avropa Oyunlarına hazırlıq zamanı bizə göstərdikləri böyük dəstəyə görə bir daha bu səhər görüşdüyüm bütün qonaqlarımıza, Olimpiya ailəsinin üzvlərinə minnətdarlığımı bildirmək istərdim. Birincisi, bu Oyunların bizdə keçirilməsinə imkan verən qərara görə, ikincisi də hazırlıqlar zamanı komandaların, Azərbaycan və Avropa komandalarının birlikdə necə sıx şəkildə işlədiyini bilərəm. Mən Avropada idmanın inkişafına verdiyi böyük töhfələrə görə cənab Patrik Hikkiyə şəxsən minnətdarlığımı bildirmək istərdim. Avropa Oyunlarının keçirilməsinə başlamaq onun təşəbbüsü idi. Patrik, təşəkkür edirəm. Bu səhər mən, həmçinin dostumuz Spiros Kapralosla görüşdüm. O, buraya “Dostluq” ordeni ilə gəlib. Bu orden ona mənim tərəfindən Avropa Oyunlarının təşkilinə böyük töhfələrinə görə verilib. Təşəkkür edirəm. Mən Azərbaycanda cüdonun inkişafına verdiyi davamlı dəstəyə görə dostumuz, Cüdo Federasiyanın prezidenti Marius Vizere təşək-

Əvvəli-səh-4

İkinci məqam. Siz Bakıda birinci Avropa Oyunlarını keçirdiniz. Əslində, Sizin Avropa idman hərəkatına, Avropada Olimpiya Hərəkatına nə qədər böyük töhfə verdiyinizi yaxşı anlarıq, biz bunu görürük. Biz növbəti Oyunları Minsk şəhərində keçirəcəyik. Lakin Azərbaycan bu ilk imza atdı və birinci Oyunları keçirdi, ev sahibi oldu. Bu, ümumiyyətlə, Olimpiya Oyunlarının gələcəyinə verdiyiniz töhfə oldu. Çox sağ olun. Bu, yüksək dəyərləndirilən bir nailiyyət idi.

Üçüncü məqam. Mən bunu iftixar hissi ilə burada bildirirəm. Mən burada bu Mərkəzdə çıxış edirəm. Bu Mərkəz Azərbaycanın qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevin, Sizin atanızın adını daşıyır. O, Azərbaycanın keçmişinin və indiki dövrünün təcəssümüdür. Təbii ki, xalqınız üçün bir çox nailiyyətlər həmin dövrdə əldə edilmişdir. Məsələn, bizim ölkədə bu cür tədbirlər əslində qısa olur, bir neçə gün çəkir. Lakin bu cür tədbirlərin keçirilməsi, müxtəlif beynəlxalq yarışların təşkil olunması sizdə silsilə halı alıb. Biz bilirik ki, yaxın vaxtlarda Siz, həmçinin gənclər arasında idman festivalı keçirəcəksiniz, digər tədbirlərə ev sahibliyi edəcəksiniz. Biz böyük məmnuniyyətlə yenidən Azərbaycana gələcəyik. Sizi bir daha təbrik edirik. Azərbaycan xalqı öz idman nailiyyətlərindən fərlənlənə bilər.

x x x

İcraçı prezident Janez Koçijançič Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə, birinci xanım Mehriban Əliyevaya və Milli Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Çingiz Hüseyinzadəyə MOK-un yaranmasının 25 illik yubileyi münasibətilə Avropa Olimpiya Komitələrinin xüsusi mükafatlarını təqdim etdi.



sonra Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının prezidenti Marius Vizer çıxış edərək dedi:

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Zati-aliləri cənab İlham Əliyev.

Azərbaycanın birinci xanımı və Birinci vitse-prezidenti.

Avropa Olimpiya Komitələrinin

icraçı prezidenti cənab Janez Koçijançič, cənab Patrik Hikki, hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Mən Prezidenti və birinci xanımı, bütün Azərbaycan xalqını Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin 25-ci ildönümü, o cümlədən idman sahəsində və bütün digər sahələrdə qazandığınız uğurlara, həmçinin iqtisadi nailiyyətlərinizə görə təbrik etmək istəyirəm. Siz təhsildə, elmde, ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı olan bir çox sahələrdə böyük nailiyyətlər əldə etmişsiniz. Azər-

Marius Vizer Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının ən yüksək mükafatını - qızıl medalını Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təqdim etdi.

x x x

Mükafatlara görə minnətdarlığını bildiren Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dedi:

-Əziz dostlar, mən bu mükafatlara görə prezident Koçijançičə, prezident Vizere təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Mən bunu idmanın və Olimpiya Hərəkatının inkişafındakı nailiyyətlərimizə verilən

kürümü bildirmək istərdim. Biz əldə etdiyimiz nəticələrlə fəxr edə bilərik. Biz dünya çempionatında çox yaxşı nəticələr göstərdik. Əlbəttə ki, növbəti dünya çempionatı tezliklə Bakıda keçiriləcək. Biz idmanın bu növünü daha da kütləviləşdirəcəyik. Həmçinin Avropa Olimpiya ailəsindəki dostlarımıza minnətdarlığımı bildirirəm. Sizi əmin edirəm ki, bizim qəlbimizdə sizin öz yeriniz var. Təşəkkür edirəm.

x x x

Mərasim konsert proqramı ilə davam etdi.

30 sentyabr 2017-ci il

“Azərbaycanda idmançı olmaq indi çox nüfuzlu peşədir”

Prezident İlham Əliyev Avropa Olimpiya Komitələrinin, beynəlxalq idman təşkilatlarının və xarici Milli Olimpiya komitələrinin rəhbərlərindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul edib



Sentyabrın 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubiley tədbirində, Bakıda keçirilən Avropa Olimpiya Komitələri İcraiyyə Komitəsinin iclasında, MDB, Baltıqyanı ölkələr və Gürcüstan Milli Olimpiya komitələrinin regional forumunda iştirak etmək üçün ölkəmizə səfərə gələn Avropa Olimpiya Komitələrinin, beynəlxalq idman təşkilatlarının və xarici Milli Olimpiya komitələrinin rəhbərlərindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev görüşdə çıxış edərək bildirib ki, Azərbaycanda idmançı olmaq indi çox nüfuzlu peşədir.

-Mən Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının 25-ci ildönümünü bizimlə birlikdə qeyd etmək üçün Azərbaycana təşrif buyurmuş Avropa Olimpiya ailəsindən belə böyük nümayəndə heyətini görməyə çox şadam. Bildiyimə görə, bu gün sizin öz görüşləriniz də var. İcraiyyə Komitəsinin yenidən Bakıda bir araya gəlməsi mənə məmnun edir. Mən uzun illər bundan əvvəl Avropa Olimpiya Komitələrinin İcraiyyə Komitəsinin iclasının burada keçirildiyini xatırlayıram. Bu, təxminən 20 il bundan əvvəl olub. Bu, Azərbaycanın Avropa idman tədbirlərində fəal iştiraka sadıq olduğunu nümayiş etdirir. Yəqin siz də bilirsiniz ki, hazırda Azərbaycan mühüm idman tədbirinə - qadınlar arasında voleybol üzrə Avropa çempionatına ev sahibliyi edir.

Azərbaycanda bundan da çox Avropa miqyaslı idman tədbirləri

keçiriləcək. Bakının iki ildən sonra futbol üzrə Avropa liqasının final oyununa ev sahibliyi etməsi bizdə qürur hissi oyadır. Əlbəttə ki, birlikdə qeyd etdiyimiz Avropa Oyunları da bizim üçün böyük bir məsuliyyət idi. Bu, həm də Avropa Olimpiya Hərəkatının inkişafı üçün vacib idi. Çünki Oyunlar ilk dəfə idi təşkil olunurdu və hesab edirəm ki, yüksək səviyyədə təşkil olundu.

İdman nailiyyətlərimizə gəldikdə, Azərbaycanda idmanın inkişaf etməsi bizi çox sevindirir, yaxşı nəticələr var. Bu il 2 atletimiz 3-cü dəfə dünya çempionu adına layiq görülüb. Gənc nəsil də daha fəaldır və idmanla məşğul olmağa çox həvəlidir. Çünki Azərbaycanda idmançı olmaq indi çox nüfuzlu peşədir. Əlbəttə ki, bu günlərdə keçirilən idman tədbirləri və sizin ölkəmizə səfəriniz idmanın inkişafını daha da stimullaşdırır.

x x x

Sonra Avropa Olimpiya Komitələrinin icraçı prezidenti Janez Koçijançič çıxış edib:

-Cənab Prezident, xoş sözlərinizə görə çox sağ olun. Siz Avropa Olimpiya Hərəkatı üçün ən çox işlər gören dövlət başçısınız və eyni zamanda, idmana ən çox diqqət göstərən Milli Olimpiya Komitəsinin prezidentisiniz. Biz bunu bilirik və yüksək qiymətləndiririk. Biz Azərbaycanda özümüzü evimizdəki kimi hiss edirik. Böyük uğur qazanmış Avropa Oyunlarının təşkilatçısı kimi insanların çox yaxşı çalışdılar. Birinci vitse-prezident, birinci xanım Mehriban Əliyeva Təşkilat Komitəsinin sədri kimi böyük işlər gördü. Ümumiyyətlə, xalqınızın bununla bağlı söyləmələri yüksək qiymətləndiririk.

İdman sahəsində sizin nailiyyətlər qazanmağınız bizi olduqca sevindirir. Həmçinin qadınlar arasında voleybol üzrə Avropa çempionatının necə nəticələncəyi də mənə çox maraqlandırır. Çox sağ olun. Sizə səmimi qəlbədən təşəkkürümü bildirirəm.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

-Mən bir daha Avropa Oyunlarının Bakıda keçirilməsi ilə bağlı qərarın qəbul edilməsinə görə sizə təşəkkürümü bildirirəm. Bu, ölkəmiz üçün, Avropa Olimpiya Hərəkatı üçün çox vacib bir qərar idi. Bu, bizə nəyə qədər olduğumuzu nümayiş etdirmək imkanı yaratdı. Belə irimiqyaslı tədbirin keçirilməsi nisbətən gənc müstəqil ölkə üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. Bilirəm ki, Oyunların çox uğurla keçirilməsi ilə bağlı ümumi bir fikir formalaşmış. Bilirsiniz, bundan sonra isə bu, bizim üçün bir növ sınaq idi. Bu il nisbətən az idmançıların qatıldığı, lakin çoxsaylı ölkələrin iştirakı ilə İslam Həmrəyliyi Oyunlarını təşkil etdik. Bu Oyunlar da çox yaxşı səviyyədə təşkil olunmuşdu, çünki bizim artıq belə bir təcrübəmiz var idi. Beləliklə, biz maksimum potensialımızdan, könüllülərdən istifadə etdik və əlbəttə ki, heç bir yeni idman qurğusu tikmədik, çünki hər şey hazır idi.

Əlbəttə ki, Avropa miqyasında idman tədbirlərinin Azərbaycanda təşkil olunması bizim üçün çox vacibdir. Məsələn, qadınlar arasında voleybol üzrə Avropa çempionatı Bakı və başqa bir şəhərdə - Göygöldə keçirilir. Göygöl kiçik, lakin yaxşı idman infrastrukturuna olan şəhərdir. Bu, həmçinin regionlarda idmanın inkişafına təkən verir.

Çünki biz regionlarda idmançı uşaq və gənclərə öz potensiallarını nümayiş etdirməyə imkan verən çox sayda idman arenaları və Olimpiya mərkəzləri tikmişik.

x x x

Daha sonra Avropa Voleybol Konfederasiyasının prezidenti Aleksandar Boriçič çıxış edib:

-Cənab prezident.

Xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, mən Avropa Voleybol Konfederasiyası adından şəxsən Sizə göstərdiyiniz dəstəyə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Ötən il bizim görüşümüz olmuşdu və Siz voleybol üzrə Avropa çempionatına dəstək göstərməyinizi vəd etmişdiniz. Qadınlar arasında voleybol üzrə Avropa çempionatı yüksək səviyyədə keçirilir.

Aleksandar Boriçič qadın voleybolçular arasında Avropa çempionatının Azərbaycanın regionlarında da keçirilməsinin gələcək idmançıların formalaşmasında mühüm amil olduğunu və bu tədbirin ölkəmizdə yüksək səviyyədə təşkil edildiyini vurğulayaraq dedi:

-Biz hesab edirik ki, bununla Siz gələcəyə yaxşı sərmayə yatırırsınız, çünki çox sayda gənc qızlar voleybol oynamağa başlaya bilərlər. Biz Sizinlə birlikdə məktəblərdə həyata keçirilən layihələrə sərmayə yatırmaq istəyirik. Siz Avropa Oyunlarını əsl Olimpiya Oyunları səviyyəsində təşkil etdiniz. Ölkənizdə keçirilən voleybol çempionatı da böyük əhəmiyyət daşıyır. Mən şəxsən Sizə, hökumətinizə, Gənclər və İdman Nazirliyinə, Milli Olimpiya Komitəsinə və Azərbaycan Voleybol Federasiyasına təşəkkür etmək istəyirəm. Ölkənizdə idmanın voleybol növü-

nün yaxşı gələcəyi var. Çox sağ olun.

x x x

Azərbaycanın beynəlxalq mötəbər idman yarışlarına ev sahibliyini bir daha məmnunluqla qeyd edən və nüfuzlu beynəlxalq futbol yarışlarının ölkəmizdə keçirilməsinin də önəmini vurğulayan Prezident İlham Əliyev dedi:

-Sözsüz ki, biz Azərbaycanda daha çox tədbirlər keçirəcəyik. Çünki qeyd etdiyim kimi, Avropa Çempionlar Liqası həqiqətən də böyük bir məsuliyyət və bizim futbolumuza çox böyük bir dəstəkdir. Həmçinin 2020-ci ildə Bakıda futbol üzrə Avropa çempionatının dördüncü final oyunları keçiriləcək. Bakı seçilmiş 13 Avropa şəhərindən biridir. Əlbəttə ki, ilk dəfə olaraq bizim “Qarabağ” futbol klubu Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə yüksəlmişdir.

x x x

Daha sonra Belarusun Milli Olimpiya Komitəsinin baş katibi Georgi Katulin çıxış edib:

-Hörmətli İlham Heydər oğlu, icazə verin, dövlət başçısı Aleksandr Lukaşenkonun adından fəxri missiyanı yerinə yetirərək bu əlamətdar hadisə münasibətilə Sizi təbrik edirəm, ikinci Avropa Oyunlarının keçirilməsində bizə göstərdiyiniz köməyə görə minnətdarlığımı bildirim. Düşünürəm ki, bizə göstərdiyiniz nümunəni biz də həyata keçirə biləcəyik. Zənnimcə, sizin qədər yüksək səviyyədə edə bilməsək də, çalışacağıq ruh yüksəkliyi ilə edək ki, Sizin göstərdiyiniz kömək hədəf getməsin. Çox sağ olun. İcazə verin, Prezidentin minnətdarlığını Sizə çatdırım.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Prezident İlham Əliyev dünya şöhrətli azərbaycanlı alim Lütfi Zadə ilə vida mərasimində iştirak edib



Sentyabrın 29-da Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) binasında dünya şöhrətli azərbaycanlı alim Lütfi Zadə ilə vida mərasimi keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev vida mərasimində iştirak edib. Vida mərasimində görkəmli alimin həyatı və elmi fəaliyyətinə həsr edilən videoçarx nümayiş olundu.

ABŞ-ın Kaliforniya Universitetinin professoru, Yumşaq Hesablamalar üzrə Berkli Təşəbbüsünün rəhbəri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının fəxri üzvü, Ameri-

kadaki Azərbaycan diaspor təşkilatlarının fəxri sədri Lütfi Zadənin vəfatı, ümumilikdə, dünyanın elmi ictimaiyyəti üçün ağır itkidir.

Dövlətimizin başçısı mərhumun ailə üzvü ilə söhbət etdi, dərin hüznə başsağlığı verdi.

Azərbaycan Respublikasının Xalq Artisti, professor Cənnət Səlimova Lütfi Zadənin xatirəsinə göstərilən ehtiramı görə görkəmli alimin ailəsi adından Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi.

Lütfi Zadə həmişə azərbaycanlı olması ilə qürur duyub, onun ürəyi daim doğma yurdu ilə döyünüb. Dünya şöhrətli azərbaycanlı alim və böyük şəxsiyyət Lütfi Zadənin əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində hər zaman yaşayacaq. Sonra vida mərasimi çıxışlarla davam edib.

Azərbaycanın millisi Avropa çempionatının yarımfinalına yüksəlib

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva komandamızın oyununa baxıblar



qarşılaşmada qadın voleybolçularımız 3:0 hesabı ilə qələbə qazanıblar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Azərbaycan və Almaniyaya voleybolçularının oyununa baxıblar. Milli komanda-

mız birinci setin əvvəlində hesabda geri olmasına baxmayaraq, yüksək əzmkarlıq nümayiş etdirərək qalib gəlib - 25:20. Görüşün ikinci setində Azərbaycan yığması əldə etdiyi üstünlüyü sona qədər qoruyub saxlayaraq, böyük fərqlə qələbə qazanıb -



25:18. Qarşılaşmanın üçüncü seti də inamli oyun nümayiş etdirən voleybolçularımızın qələbəsi ilə başa çatıb - 25:21.

Beləliklə, dördüncü finalda Almaniyaya millisini 3:0 hesabı ilə məğlubiyətə uğradan Azərbaycan komandası Avropa çempionatının yarımfinalına vəsiqə qazanıb. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva milli komandamızın qə-

ləbəsini alqışlayıblar. Azərbaycan voleybolçuları yarımfinalda Niderland millisi ilə mübarizə aparacaqlar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan milli komandası Avropa çempionatının "A" qrupunda keçirdiyi sonuncu görüşdə də Almaniyaya yığması ilə qarşılaşmışdı. Həmin matçda voleybolçularımız 3:1 hesabı ilə qalib gəlmişdilər.

Sentyabrın 29-da qadın voleybolçular arasında Avropa çempionatının dördüncü final mərhələsində Almaniyaya yığması üzərində inamli qələbə qazanan Azərbaycan milli komandası yarımfinala yüksəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Gimnastika Arenasında keçirilən

Azərbaycan xalqının fəxri, görkəmli alim Lütfi Zadə son mənzilə yola salınıb



Azərbaycan xalqının fəxri, qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsi ilə dünya elminə misilsiz töhfə vermiş görkəmli alim Lütfi Zadə sentyabrın 29-da son mənzilə yola salınıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) binasında Lütfi Zadə ilə vida mərasimi keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə görkəmli alimin həyat və yaradıcılığında danışdı. Bildirib ki, Lütfi Zadəni məşhurlaşdıran onun qeyri-səlis məntiq, qeyri-səlis çoxluqlar nəzəriyyəsidir. Bu və digər nəzəriyyələrlə o, dünya elminə böyük töhfələr verib. Bir çox məşhur şirkətlər Lütfi Zadənin nəzəriyyələrinin tətbiqi sayəsində praktiki səmərə əldə ediblər. Onun tədqiqat və tapıntıları dünya elminin müxtəlif istiqamətlərinin - riyaziyyat, kibernetika, informatika və yüksək texnologiyaların inkişafına güclü təkan verib.

"Lütfi Zadə ömrünü ABŞ-la bağlasa da, doğma Vətənini unutmayıb. Azərbaycanın uğurları onu həmişə sevindirib. O, 1965-ci ildə Bakıya gələrkən alimlərlə görüşüb, tövsiyələrini verib. Bundan sonra Azərbaycan elmində də qeyri-səlis məntiq istiqamətləri inkişaf edib. Alim sonuncu dəfə Bakıya 2008-ci ildə Azərbaycan dövlətinin dəvəti ilə gəlmişdi. Lütfi Zadə gündən-günə firavanlaşan, gözəlləşən Vətənə ilə fəxr edir, onun uğurlarına qəlbən sevinirdi. O, böyük elmi məktəb yaradıb. Azərbaycan dövləti Lütfi Zadənin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Sərəncamına əsasən görkəmli alim "Dostluq" ordeni ilə təltif edilib. Lütfi Zadə, həmçinin 2016-cı ildə AMEA-nın ümumi yığıncağında Nizami Gəncəvi adına qızıl medala layiq görülüb", - deyərək A.Əlizadə bildirib.

AMEA-prezidenti vurğulayıb ki, görkəm-



li alimin vəfatı dünya elmi ictimaiyyətini, bütün Azərbaycan xalqını kədərləndirir.

Mərasimdə çıxış edən təhsil naziri Mikayıl Cəbbarov vurğulayıb ki, Lütfi Zadə vətəni Azərbaycanla qürur duyduğu kimi, Azərbaycan da görkəmli alimin fəaliyyəti, yaradıcılığı, həyat yolu ilə qürur duyurdu. Onun nəzəriyyələri bəşəriyyətin inkişafına yol açıb, texnoloji inqibablara səbəb olub. Lütfi Zadə Nizami, Nəsrəddin Tusi, Şəms Təbrizi, Memar Əcəmi, Yusif Məmmədəliyev və Azad Mirzəcanzadə kimi şəxsiyyətlərlə yanaşı, öz adını Azərbaycan elminin tarixinə həkk edib. Lütfi Zadə həyatı boyu elm və bilik məşəlini ləyaqətlə daşıyıb. Bu məşəl işığından Azərbaycana da pay düşür. Ölkəmizin məktəb və universitetlərində, elmi-tədqiqat laboratoriyalarında yeni alimlər nəslə yetişməkdədir. Dövlətimizin

başçısı İlham Əliyevin böyük diqqət və qayğısı nəticəsində bu gün Azərbaycanda elm və təhsil sürətlə inkişaf etməkdədir. Bu, gələcək nailiyyətlərin təməlidir. Azərbaycan xalqı təhsilin dəyərini yaxşı dərk edir.

Lütfi Zadənin vəfatının Azərbaycan üçün böyük itki olduğunu vurğulayan AMEA-nın həqiqi üzvü, AMEA İdarəetmə Sistemləri İnstitutunun direktoru Telman Əliyev alimin elmə verdiyi töhfələrdən danışdı. Bildirib ki, altı fundamental nəzəriyyənin müəllifi olan Lütfi Zadənin keşfləri elmin informatika, idarəetmə, kibernetika sahələrində əsl inqilab yaradıb. Həmin nəzəriyyələr sayəsində intellektual texnologiyalar, sistemlər sahəsi sürətlə inkişaf edib. Bu isə öz növbəsində digər elmlərə təsir edərək sənayedə, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində, hətta bank sistemində yeniliklərə səbəb

olub. Tam məsuliyyətlə demək olar ki, bu gün inkişaf etmiş ölkələrdə energetika, rabitə, nəqliyyat, aviasiya, bank sistemləri Lütfi Zadənin nəzəriyyələri əsasında işləyir. Bu gün məişət texnikalarının, hərbi texnikaların hamısı intellektuallaşdırılıb və Lütfi Zadənin nəzəriyyəsinə əsaslanır. Bu nəzəriyyə sayəsində cəmiyyətdə insanın həyatı asanlaşdı. T.Əliyev, həmçinin görkəmli alimlə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Mərasimdə çıxış edən AMEA-nın akademik katibi, akademikanın İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun direktoru Rəsim Əliquliyev bildirib ki, Lütfi Zadənin elmi fəaliyyətini iki mərhələyə bölmək olar. Birinci mərhələ sərt məntiq, klassik riyaziyyata əsaslanan tədqiqatlardır. Bunlara avtomatik idarəetmə nəzəriyyəsi, identifikasiya sistemlərinin analizi və sintezi, filtrasiya



problemləri və s. daxildir. İkinci mərhələ isə 1965-ci ildən qeyri-səlis çoxluqlar nəzəriyyəsi ilə başlayır. O, Aristotel, Binar məntiqlərini əhatə edərək ortaya ümumiləşmiş nəzəriyyə çıxardı və təbii intellektə ən yaxın qeyri-səlis riyazi aparatı təklif etdi. Alim 1965-ci ildən başlayaraq bir-biri ilə məntiqi əlaqəli olan, bir-birini inkişaf etdirən, mükəmməlləşdirən nəzəriyyələr sistemi, başqa sözlə, Lütfi Zadə təlimi ortaya qoydu. Bu təlim klassik riyaziyyatın tətbiqi ilə meydana çıxan süni intellekt nəzəriyyəsinin inkişaf etdirdi. Süni intellekt nəzəriyyəsinə aid ilk elmi əsər də Lütfi Zadə tərəfindən 1950-ci ildə Kolumbiya Universitetində çap olunub. O dövrdə ABŞ kütləvi informasiya vasitələrində bu barədə fantastik məqalələr yayılırdı.

Bu gün intellektual idarəetmənin təməlinə Lütfi Zadə nəzəriyyəsinin dayandığını deyən R.Əliyev vurğulayıb ki, görkəmli alimin nəzəriyyələri hələ bundan sonra da dərk olunmaqda davam edəcək. Bu nəzəriyyələr Azərbaycan alimləri qarşısında yeni vəzi-



fələr qoyur. Onlar araşdırılmalı, elmin bütün sahələrində tətbiq ediləlidir.

AMEA-nın müxbir üzvü, Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun direktoru Misir Mərdanov çıxış edərək vurğulayıb ki, Lütfi Zadənin elmi əsərlərinə istinadların sayı 180 minə yaxındır. "Onun qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinə obrazlı şəkildə belə ifadə etmək olar: əgər Aristotel məntiqi dünyanı yalnız ağ və qara rəngdə görürdüsə, Lütfi Zadə məntiqi dünyanı bütün çarları ilə qavramağa imkan verir", - deyir M.Mərdanov qeyd edib. Lütfi Zadənin qeyri-səlis məntiqindən əlavə beş fundamental elmi nəzəriyyəsi - "Təəssüratlar nəzəriyyəsi", "Sistemlər nəzəriyyəsi", "Sözlə işləyən kompüter nəzəriyyəsi", "Optimal süzgeçlər nəzəriyyəsi" və "Soft kompüter nəzəriyyəsi" dünyanın aparıcı elmi mərkəzləri tərəfindən qəbul olunur.

Mərasimdə çıxış edən ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri Robert Sekuta deyib ki, Lütfi Zadə şəxsiyyətinin nailiyyətləri həm amerikalılar, həm də azərbaycanlılar üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. "Birləşmiş Ştatların Azərbaycandakı səfiri kimi, sizinlə birgə Bakıda doktor Lütfi Zadənin uzun, məsuldar və şərəfli karyerasını anmaq mənim üçün böyük şərəfdir. Azərbaycanın böyük oğlu Bakıda dünyaya gəlib, sonradan ölkəmizə immiqrasiya edərək diqqətəlayiq elmi fəaliyyəti ilə ABŞ və dünya elminə möhtəşəm töhfələr verib", - deyir səfir vurğulayıb.

R.Sekuta bildirib ki, Berkli Universitetində öz zəngin təcrübəsindən bəhrələnən Lütfi Zadə qeyri-dəqiq məlumatlarla işləmək üçün bir çox elmi sahələrdə məsələlərin həllinə kömək edən qeyri-səlis məntiq sahəsində ciddi yeniliklərə imza atıb. Bu fəaliyyətinə görə professor Lütfi Zadə 50-dən çox elmi mükafata layiq görülüb. Onun nəzəriyyələri dünyanın ən üstün informatika proqramlarına

təkan verib ki, bu da müasir həyatımıza müxtəlif yollarla müsbət təsir göstərib. R.Sekuta deyib: "Amerika xalqı Azərbaycan xalqı ilə birgə doktor Lütfi Zadənin vəfatına kədərlənir. Biz onun ruhunun əbədi dinclik tapması üçün sizinlə birgə dua edirik".

Azərbaycanın Xalq Artisti, professor Cənnət Səlimova görkəmli alimin ailəsi adından çıxış edərək Prezident İlham Əliyevə və bütün Azərbaycan xalqına Lütfi Zadənin xatirəsinə göstərilən ehtirama görə dərin minnətdarlığını bildirib.

Mərasimə yekun vuran akademik A.Əlizadə bildirib ki, Lütfi Zadənin şəxsiyyəti, həyatı, fəaliyyəti hər bir insan üçün örnekdir. Şübhəsiz ki, onun elmi ideyaları dünyanın müxtəlif ölkələrində, eləcə də Azərbaycanda olan davamçıları, alimlər tərəfindən layiqincə davam etdiriləcək. Lütfi Zadə intellekti bəşəriyyətin sosial tərəqqisinə gələcəkdə də böyük xidmətlər göstərəcək. Lütfi Zadənin son arzusunun Vətənidə dəfn edilmək olduğunu, dövlətimizin başçısının bu məsələyə böyük həssaslıqla yanaşdığını deyən akademik A.Əlizadə Prezident İlham Əliyevə bütün elmi ictimaiyyət adından təşəkkürünü bildirib. Sonra mərasim iştirakçıları alimlə vidalaşıblar.

X X X

Görkəmli alim Lütfi Zadə birinci Fəxri xiyabanda torpağa tapşırılıb. Dəfn mərasimində dövlət və hökumət rəsmiləri, elm xadimləri və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından mərhumun məzarı önünə əkil qoyulub. Böyük alim 87 illik ayrılıqdan sonra Vətən torpağına qovuşub.

X X X

Heydər Məscidində Lütfi Zadənin xatirəsinə ehsan verilib.

Ehsan mərasimində mərhumun ruhuna "Qurani-Kərim"dən ayələr oxunub.

30 sentyabr 2017-ci il

Siyavuş Novruzov: "Biz Avropa Şurası qarşısında tələblər irəli sürməliyik"

- Siyavuş müəllim, sizcə, Avropa Şurasının baş katibi Turbyern Yaqland ölkəmizin daxili işlərinə qarşıaraq, "REAL" hərəkətinin rəhbəri, "siyasi məhbus" kimi qətlə verilən İlqar Məmmədovun azadlığa buraxılmayacağı halda, Azərbaycanın AŞPA-dan çıxarılması məsələsini gündəmə gətirməsi arxasında hansı məqamlar dayanır?

- Bilirsiniz, son zamanlar bəzi Qərb qurumları Azərbaycanla təhdid dili ilə danışmağa cəhdlər göstərirlər. Lakin bu cəhdin onlara heç bir səmərə vermədiyini görərək, siyasi şantajla əl atırlar. Bu gün Azərbaycanın tutduğu hərtərəfli inkişaf və tərəqqi yolu, xüsusilə, beynəlxalq aləmdə möhkəmlənən mövqeyi, müstəqil siyasət yürütməsi bir çox siyasi dairələri narahat etməyə başlayıb. Eyni zamanda, AŞ və s. təşkilatlarda fəaliyyət göstərən və erməni lobbisinin dəstəyi ilə Azərbaycan əleyhinə köklənmiş ayrı-ayrı şəxslər bu sifarişləri həyata keçirməyə çalışırlar. Bu baxımdan, Turbyern Yaqland da, məhz Azərbaycan qanunlarını pozaraq müvafiq həbs cəzası almış İlqar Məmmədovdan məlum məqsədləri üçün istifadə edib, şantajçılıqla məşğul olur. Halbuki onun bu şantajı heç nəyi dəyişməyəcək, əksinə, hesab edirəm ki, Azərbaycan Avropa Şurası ilə əlaqələrini və bu qurumda üzvlük məsələsini yenidən nəzərdən keçirməlidir. Ümumiyyətlə, onlar bizə deyil, biz onlara minnət qoymalıyıq və bunun üçün bizim kifayət qədər əsaslarımız var.

- Məsələn, hansı əsasları AŞ, yaxud Yaqland qarşısında qoyaraq, ölkəmizin bu qurumdakı üzvlüyünü nəzərdən keçirə bilərik?

- Yenə də deyirəm, əsaslarımız kifayət qədərdir. Belə ki, Azərbaycan 2001-ci ildən Avropa Şurasının üzvü olaraq, bu təşkilat çərçivəsində səmərəli fəaliyyəti ilə seçilib, gündəmə çıxarılan bütün məsələlərə dair öz müstəqil mövqeyi və rəyi ilə münasibət sərgiləyib. Məsələn, AŞPA-da təmsil olunan və ərazi bütövlüyü təhdid altında olan hər hansı bir dövlətin mövqeyini dəstəkləyən bəyanatlar verilib, beynəlxalq terrorizmə, insan alverinə və s. məsələlərlə bağlı münasibətlər bildirilib, demokratiyanın inkişafı üçün verilən bütün layihələrə dəstək göstərilib, eləcə də, təşəbbüslərlə çıxış edib, o cümlədən, digər faktorlar var ki, Azərbaycan tərəfi daim onları diqqətdə saxlayıb. Lakin təəssüflər olsun ki, bütün bunları görməzlikdən gələn Turbyern Yaqland və ona dəstək göstərən bəzi ermənipərəst deputatlar Azərbaycana qarşı ardıcıl şəkildə həyata keçirilən çirkin kampaniyaların tərkib hissəsində yer almaqda davam edirlər. Bu isə, elbəttə ki, yolverilməzdir. Ona görə ki, qeyd etdiyim fikirlərin qarşılığında Azərbaycan AŞ-də daim təzyiqlə, ikili standartlarla üzleşib.



Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzovun SİA-ya müsahibəsi

Məhz bu səbəbdən, bayaq da qeyd etdiyim kimi, minnət, yaxud da sərt münasibət dili ilə onlar deyil, biz danışmalıyıq və biz AŞ qarşısında tələblər irəli sürməliyik.

- İkili standartlar deyərək, burada hansı faktları göstərmək olar?

- Yəqin ki, bir çoxları hələ də Andreas Qrossun, Andres Herkelin, Kristofer Ştrasserin və digər bu kimi xüsusi maraqlara xidmət edən məruzəçilərin anti-Azərbaycan fəaliyyətlərini, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində nümayiş etdirdikləri ikili standartlarını və laqeyd münasibətlərini unutmamış deyil. Hətta zaman-zaman işğalçı Ermənistanın bu siyasətini dolayısı ilə dəstəkləyən anlar da yaşanıb ki, biz, burada hər hansı səmimiyyətdən, ümumiyyətlə danışa bilmərik.

Digər tərəfdən, Azərbaycan bu qurumda Türkiyə ilə birgə təmsil olunan müsəlman ölkələrindən biridir ki, istər demokratiyanın inkişafı, istər söz və fikir azadlığı, istərsə də insan azadlıqları və hüquqlarının qorunması istiqamətində bir çox Avropa ölkələrinə örnək sayıla bilər. Görünür, Azərbaycanın həm də müsəlman ölkəsi olaraq bu kimi məsələlərdə önə çıxması Yaqland timsalındakı bəzi avrodeputatları, həqiqətən də, narahat etməyə başlayıb.

Yeni burada Türkiyə amili də mövcuddur ki, bütövlükdə AŞPA iki qardaş və bir-birinə açıq dəstək göstərən müsəlman ölkələrinin eyni mövqelərdən çıxış etməsini həzm edə bilmir. Çünki oradakıların əksəriyyətində, bilavasitə islamofob meyilləri mövcuddur. Sual olunur, əgər sizlər, doğrudan da, özünüzdü demokrat, ədalət çarçısı, insan haqlarını müdafiə edən deputat kimi hiss edirsinizsə, nəyə görə elə Avropanın daxilində baş qaldıran irqçilik, ksenofobiya, polis zorakılıqlarına qarşı hər hansı bir önleyici tədbirlər görmürsünüz? Bunun əvəzində isə gah Azərbaycanı, gah da Türkiyəni hədəfə alıb çərçivəyə sığmayan, heç bir diplomatik dəyərə söykənməyən münasibətlər sərgiləyirsiniz?

Xüsusilə, Azərbaycanda son illərdə həyata keçirilən uğurlu siyasətin nəticəsidir ki, istər iqtisadi, istər sosial, istər mədəniyyət, istərsə də başqa sahələrdə yalnız irəliləmə tandemi görünür. Avropalıların özləri də yaxşı bilirlər ki, "siyasi məhbus" adlandırılan şəxslər hansı əməllərinə görə qanun qarşısında cavab verirlər. Amma buna baxmayaraq, Azərbaycan hakimiyyəti bütün dünyaya humanizmin nə olduğunu dəfələrlə sübuta yetirib. Təkcə son illərdə on minlərlə insan, içlərində avropalıların "siyasi məhbus" kimi qələmə verdikləri şəxslər də daxil olmaqla, azadlığa buraxılıblar. Ölkəmdə demokratik islahatlar ardıcılıqla "REAL"laşdırılır və bundan sonra da davam edəcək. Lakin biz nə görürük? Yuxarıda sadələşdirmə ürekləndirici təhdidlər və şantajlar. Məhz ikili standartlar deyəndə də, biz bunları nəzərdə tuturuq.

- Siyavuş müəllim, qeyd etdiyiniz faktlardan əlavə, Azərbaycana qarşı edilən bənzər hücumlar, konkret olaraq, daha hansı məsələlərə görədir?

- Əgər sadalanan fikirləri təhlil edərsək, bu, elbəttə ki, belədir. AŞPA beynəlxalq hüquq normalarının təmin edilməsi, Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin aradan qaldırılması istiqamətində də heç bir təsirli addım atmayıb, halbuki Azərbaycan dəfələrlə həmin məsələni qaldıraraq və tələblərini irəli sürüb. Bu isə, həm də belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, Avropa dairələrinin həyata keçirdiyi siyasət Ermənistanın işğalçılığına bə-

rət qazandırmıqdan, Dağlıq Qarabağın işğalını rəsmiləşdirməkdən və onu Azərbaycandan uzaqlaşdırmaqdan başqa heç bir məqsəd güdməyib. Əksinə, Avropa Şurasına üzvlük, Qərbə inteqrasiya siyasəti yürüdükdən müstəqil və demokratik Azərbaycan yalnız davamlı təzyiqlər, daxili işlərinə kobud müdaxilə, ikili standartlar, qərəz, qarayaxma və ləkələmə, çoxsaylı şantajlarla qarşı-qarşıya qalıb. Ona görə də, Turbyern Yaqland baş katibi olduğu qurumun "demokratik" fəaliyyətini şübhəyə daha yaxşı olardı. Əksinə, o, bundan sonra Azərbaycanın inteqrasiya meyillərini yenidən nəzərdən keçirəcəyi barədə verə biləcəyi qərarın ardınca, AŞ-nin imicinə nə qədər fəsadların toxunulacağı ehtimalları barədə düşünməyə başlasın. O və digər ermənipərəst deputatlar anlaşırlar ki, Azərbaycan öz milli maraqlarına uyğun strateji hədəflərindən qətiyyətlə geri çəkilməyərək, müstəqil siyasətini davam etdirəcəkdir.

Bilirsinizmi, burada növbəti suallar yaranır. Məsələn, axı necə ola bilər ki, 10.000 qərarının icra olunmadığı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi birdən-birə durub Azərbaycanla bağlı hər hansı əsassız qərar versin və bu qərar da AŞ-də səmərəli fəaliyyəti ilə seçilən bir ölkənin oradan uzaqlaşdırılması ilə bağlı prosedura başlanılsın?!

Bir daha sözlərimin altından xətt çəkərək deyirəm, bu, AŞPA-nın baş katibi Yaqlandın həm bəzi Qərb dairələri, həm də region ölkələrindən aldığı sifarişinin nəticəsidir. İndi biz də ona bu cür sual verə bilərik ki, cənab Yaqland, bu sifarişlərə görə sizə nə qədər rüşvət verilib? Buyurun açıqlayın..!

- Siyavuş müəllim, hesab etməklərim ki, Azərbaycan bu qurumda təmsil olunduğu 16 illik müddətdə, demək olar ki, ikili standartlardan başqa heç nə qazanmayıb?

- Əgər sadalanan fikirləri təhlil edərsək, bu, elbəttə ki, belədir. AŞPA beynəlxalq hüquq normalarının təmin edilməsi, Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin aradan qaldırılması istiqamətində də heç bir təsirli addım atmayıb, halbuki Azərbaycan dəfələrlə həmin məsələni qaldıraraq və tələblərini irəli sürüb. Bu isə, həm də belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, Avropa dairələrinin həyata keçirdiyi siyasət Ermənistanın işğalçılığına bə-

rət qazandırmıqdan, Dağlıq Qarabağın işğalını rəsmiləşdirməkdən və onu Azərbaycandan uzaqlaşdırmaqdan başqa heç bir məqsəd güdməyib. Əksinə, Avropa Şurasına üzvlük, Qərbə inteqrasiya siyasəti yürüdükdən müstəqil və demokratik Azərbaycan yalnız davamlı təzyiqlər, daxili işlərinə kobud müdaxilə, ikili standartlar, qərəz, qarayaxma və ləkələmə, çoxsaylı şantajlarla qarşı-qarşıya qalıb. Ona görə də, Turbyern Yaqland baş katibi olduğu qurumun "demokratik" fəaliyyətini şübhəyə daha yaxşı olardı. Əksinə, o, bundan sonra Azərbaycanın inteqrasiya meyillərini yenidən nəzərdən keçirəcəyi barədə verə biləcəyi qərarın ardınca, AŞ-nin imicinə nə qədər fəsadların toxunulacağı ehtimalları barədə düşünməyə başlasın. O və digər ermənipərəst deputatlar anlaşırlar ki, Azərbaycan öz milli maraqlarına uyğun strateji hədəflərindən qətiyyətlə geri çəkilməyərək, müstəqil siyasətini davam etdirəcəkdir.

- Bəs Azərbaycan beynəlxalq siyasi çevrədə hansı yeni siyasi tendensiyalara qoşula bilər?

- Bu gün Azərbaycanla əməkdaşlıq etmək marağında olan kifayət qədər region ölkələri var ki, həmin ölkələrlə yanaşı, islam dünyası, Şərqlə əlaqələr də ən yuxarı səviyyəyə doğru inkişaf etməkdədir. Azərbaycan bu əlaqələri daha da genişləndirə, onların böyük potensialından yararlanma, eləcə də, mövcud potensialını əsas təşəbbüskar olaraq istifadə edə bilər və bununla da, milli dövlətçilik maraqlarımız, müstəqil siyasətimiz daha da güclənəcək. Bu səbəbdən, əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan cəmiyyəti bənzər Avropa təsisatlarının özünə və ümumiyyətlə, islam dünyasına qarşı ədalətsiz mövqeyini, onları hədəfə almaq cəhdlərini heç vaxt qəbul etməməklə yanaşı, onlardan fərqli olaraq, haqqın, ədalətin yanında olmağa, bu faktorla dəstəklənməkdə davam edəcəkdir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

"Xankəndiyə qanunsuz səfər edənlər cəzalandırılmalıdır"

"Xankəndiyə qanunsuz səfər edən Türkiyə vətəndaşları cəzalandırılmalıdır". Bunu SİA-ya açıqlamasında Azərbaycan-Türkiyə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü, Milli Məclisin deputatı Fərəc Quliyev deyib. Onun sözlərinə görə, Türkiyə vətəndaşlarının atdığı addım



Azərbaycan vətəndaşlarının Türkiyədə PKK ilə Kandil dağında görüşməsinə bərabərdir: "Bu baxımdan bir qrup Türkiyə vətəndaşlarının Azərbaycanın xəbəri olmadan Ermənistan üzərindən Xankəndiyə gəlməsi və işğal altında olan torpaqlarımızda qondarma rejimlə əlaqə qurması ölkəmizə, Vətənə qarşı xəyanətdir. Çünki biz Türkiyə ilə Azərbaycanı ortaq Vətən, vahid dövlət kimi gördük. Onlar məhz Vətənə xəyanət maddəsi ilə Türkiyədə ittiham olunmalıdırlar".

"Təbii ki, Azərbaycanın müvafiq dövlət strukturları da bu işlə məşğul olacaq, bununla əlaqədar ciddi ölçü götürüləcək. Bildiyiniz kimi bundan öncə Dağlıq Qarabağa qanunsuz səfər edən Lapşinlə bağlı müvafiq qərar verilmişdi. Bununla da bütün dünyaya dərs oldu ki, Azərbaycandan icazəsiz həmin yerlərə getmək olmaz. Bütün bunlara baxmayaraq, Türkiyə vətəndaşlarının belə addım atması, elbəttə, ictimai qınağa səbəb olacaq" - deyərək, F.Quliyev söyləyib. Baş verənlərin Azərbaycan Türkiyə münasibətlərinə xələl gətirməyəcəyini deyən parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü deyib ki, həmin şəxslər cəzasız qalmamalıdır: "Həmin şəxslər anlaşırlar ki, Türkiyədən, Azərbaycandan xoşu gəlməyən, lakin bu ölkələrdə yaşayan, onlardan bəhrələnilib, lakin bu dövlətlərə qulluq etməyən, onların mənafeyinə uyğun olmayan hərəkət edənlər ciddi şəkildə cəzalanacaqlar. Bu başqalarına dərs olmalıdır. Hesab edirəm ki, artıq Türkiyənin də müvafiq strukturları Azərbaycanın etirazından xəbərdardılar və tezliklə məsələ ilə bağlı lazımı ölçü götürüləcək".

Azərbaycan islam həmrəyliyinin ideya və real fəaliyyət mərkəzinə çevrilməkdədir

Mübariz Qurbanlı: "İslam dini xalqımızın mənəvi həyatını daha da zənginləşdirir"



Dünən Xaçmaz şəhərində "İslam həmrəyliyi: Sülh və əməkdaşlığa çağırış" mövzusunda konfrans keçirilib.

Əvvəlcə konfrans iştirakçıları Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Xaçmaz şəhərinin mərkəzində ucaldılan abidəsinin qarşısına gül dəstələri düzərək, xatirəsinə ehtiramla anıblar. DQİDK, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi, "Azərbaycan" qəzeti və Xaçmaz rayon icra hakimiyyətinin birgə təşkil etdiyi konfransda hüquq-mühafizə orqanlarının, dini işlər üzrə komissiyaların nümayəndələri, YAP Xaçmaz rayon təşkilatının əməkdaşları, bələdiyyə sədrləri, dini icma üzvləri, məktəb direktorları, aqsaqqallar və fəal gənclər iştirak ediblər.

Tədbirdə DQİDK-nın sədri Mübariz Qurbanlının mövzu ilə bağlı məruzəsi dinlənilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2017-ci ilin ölkəmizdə "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunmasının müasir dövrün çağırışlarını özündə ehtiva etdiyini vurğulayan Mübariz Qurbanlı, eyni zamanda, bildirib ki, Azərbaycanın islam mədəni irsinin yaranması və qorunub-saxlanılmasında önəmli məkanlardan biri kimi tanınır. "İslam dini xalqımızın mənəvi həyatını daha da zənginləşdirir"-deyə qeyd edən DQİDK səd-



rine görə, bu amil, həmçinin, insanlarımızın həyat tərzi və birgəyaşayış normalarını müəyyən edən əsas amillərdən birinə çevrilib.

Mübariz Qurbanlı çıxışında onu da bildirib ki, bu gün müsəlman dünyasında din amilindən istifadə edərək yaradılan qarşıdurmaların qarşısını almaq üçün alternativ yollar tapmağa hər zamankından daha çox ehtiyac var: "Bu yol isə dini tolerantlığın, birgəyaşayışın, multikultural dəyərlərin, eyni zamanda, müsəlmanlar arasında həmrəylik ideyasının

təbliğ və təşviq olunmasından keçir".

Tədbirdə çıxış edən Xaçmaz rayon icra hakimiyyətinin başçısı Şəmsəddin Xanbəyev Xaçmazın milli etnik zənginliyin, dini tolerantlığın təcəssümü olduğunu qeyd edib. Bildirib ki, rayonda fərqli dinlərə və mədəniyyətlərə aid insanlar mehriban və qarşılıqlı hörmət prinsipləri əsasında yaşayırlar. Bu da, öz növbəsində, Xaçmazın timsalında İslam həmrəyliyinə böyük töhfədir.

Konfransda Milli Məclisin deputatları

Bəxtiyar Sadıqov, Eldəniz Səlimov, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin müavini Hacı Salman Musayev, Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərlı, Xaçmaz rayon Rus İcmasının sədri Navi Azər mövzu ətrafında çıxış ediblər. Bildirilib ki, Azərbaycanda mövcud olan məzhəblərə sərəməli əməkdaşlıq və etimad mühiti islam ölkələrinin həmrəyliyi üçün uğurlu nümunədir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışından sonra respublikamızda dinə münasibət tamamilə dəyişib, ölkədə milli-mənəvi dəyərlərimizə, dinimizə hər zaman hörmət və qayğı ilə yanaşılıb. Bu siyasət hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Konfransda, həmçinin qeyd olunub ki, regionlarda keçirilən bu kimi tədbirlər Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində cəmiyyətin, xüsusilə də, gənc nəslin ənənəvi dini və milli dəyərlərimiz, bu dəyərlərin ümdə prinsipləri haqqında doğru və sağlam mənbələrə əsaslanan biliklərlə təmin olunması, dini müəhitdə radikallığa meyillərin qarşısının alınması üçün sərəməli metodların aşkara çıxarılması, bu sahədəki kompleks tədbirlərin sərəməliliyinin daha da artırılması baxımından olduqca əhəmiyyətlidir.

Rəfiqə KAMALQIZI

"Azərbaycan 16 ildir ki, Avropa Şurasının tamhüquqlü üzvü kimi qurumla qarşılıqlı maraqlara söykənən əməkdaşlıq istiqamətində özünə düşən öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirir. İstər insan hüquq və azadlıqlarının qorunması, istərsə də digər demokratik islahatlar istiqamətində ölkəmizin həyata keçirdiyi tədbirlər yüksək qiymətləndirilir. Təəssüf ki, bəzi hallarda Avropa Şurasının ölkəmizə qarşı qərəzli mövqeyini görürük. Münasibətlər qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlıq istiqamətində inkişaf etməli olduğu halda, qurum rəsmilərinin bəzən Azərbaycana qarşı ədalətsiz münasibəti ikili standartların bariz nümunəsidir. Bu isə qəbul edilməzdir." Bunu SİA-ya açıqlamasında YAP Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, Avropa Şurasının baş katibi Turbyern Yaqlandın Azərbaycanla bağlı son fikirləri haqlı olaraq ölkə ictimaiyyətinin ciddi narazılığına səbəb olub: "Turbyern Yaqland Avropa Şurasına

Yaqland bəzi dairələrin "sifarişlərini" yerinə yetirir

üzv ölkələrin səfirləri ilə görüşündə Azərbaycanı qurumdan uzaqlaşdırmaq hədəsi ilə çıxış edib. Səbəb kimi isə Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarının icra edilməməsinə göstərib. Nəzər yetirsək görürük ki, bu məhkəmənin minlərlə qərarı Avropa Şurasının müxtəlif ölkələri tərəfindən icra edilməyib. Hətta qurumun minlərlə qərarı hələ də kağız üzərində qalıb. Bu mənada Turbyern Yaqlandın ölkəmizə qarşı qərəzli mövqeyi başadüşülən deyil."

YAP Siyasi Şurasının üzvü vurğulayıb ki, bu şəxs hər zaman ölkəmizə qarşı aparılan çirkin kampaniyalarda ön sıralarda olub: "Təbii ki, ölkəmizin beynəlxalq miqyasda artan mövqeyi, güclənən nüfuzu dost ölkələri sevindirdiyi kimi, düşmənləri də qıcıqlandırır. Şübhəsiz ki, Avropa Şurasından ölkəmizə qarşı səslənən qərəzli fikirlərin arxasında antimilli qüvvələrin, erməni lobbisinin barmağı var. Qərbdə bəzi qurumlar və ayrı-ayrı

şəxslər ellərində olan imkanlardan istifadə edərək demokratiya adı altında bir sıra dövlətlərə təzyiq və təsir etmək istəyirlər. İslamofob və ermənipərəst dairələr isə bu istiqamətdə xüsusi fəallıq göstərirlər. Ancaq Azərbaycanla bu dildə danışmaq qeyri-mümkündür. Ölkəmiz bu cür ucuz təhdidlərə cavab vermək gücündədir. Heç kim müstəqil siyasət yürüdüən Azərbaycanın daxili işlərinə qarışa bilməz."

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru əlavə edib ki, bu gün Azərbaycan Avropa üçün etibarlı və strateji tərəfdaşdır: "Təkcə ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində həyata keçirdiyi global layihələri yada salmaq bu faktı təsdiq etməsi olarlıq. Bu gün bütün dünyanın diqqət mərkəzində olan "Cənub Qaz Dəhlizi" ən yüksək səviyyədə dəstəklənir, ölkəmizin bu layihənin həyata keçirilməsindəki rolu yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycanın



bu kimi möhtəşəm uğurlara imza atdığı bir vaxta ölkəmizə qarşı səsləndirilən belə yaramaz fikirlər böhtan və qarayaxmadan başqa bir şey deyil. Sual oluna bilər: eger Avropa Şurasının baş katibi Turbyern Yaqland insan hüquqlarından dəm vurursa, nə üçün birçə dəfə də Ermənistanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi işğalçılıq siyasətini pisləyən bəyanat verməyib? Bu işğal nəticəsində qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşən 1 milyondan artıq soydaşımızın hüquq və azadlıqlarını müdafiə etməyib? Göründüyü kimi, Turbyern Yaqlandın niyyəti ümumbəşəri maraqları, insan hüquq və azadlıqlarını müdafiə etmək deyil, ayrı-ayrı dairələrin sifarişlərini yerinə yetirməklə qeyri-obyektiv, ədalətsiz fikirlər səsləndirməkdir."

30 sentyabr 2017-ci il

Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişaf dinamikası məmnunluq doğurur

- Tahir müəllim, məlumdur ki, Azərbaycanın hər tərəfli inkişafında Ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyası müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Neft strategiyasının tərkib hissəsi olaraq sentyabrın 14-də Bakı şəhərində "Azəri", "Çıraq" və "Günəşli" yataqları üzrə yeni Saziş imzalandı. Sizcə, bu Saziş Azərbaycan dövləti üçün hansı perspektivlər vəd edir?

- Yeni Saziş nəinki Azərbaycanı, bütövlükdə regionun iqtisadi-siyasi həyatında çox mühüm və tarixi hadisə oldu. Ümumiyyətlə, 1994-cü ildə imzalanmış "Əsrin müqaviləsi" çərçivəsində ötən illər ərzində həyata keçirilən tədbirlər və əldə olunan nailiyyətlər xarici neft və qaz şirkətlərinin marağını ölkəmizə daha da artırdı. Bu da iqtisadiyyatımız, eləcə də neft sənayesinin inkişafı üçün geniş imkanlar açdı. Təməli Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan "Əsrin müqaviləsi" ötən illərdə uğurla həyata keçirilib və sosial-iqtisadi yüksəlişimizin demək olar ki, bünövrəsi olub.

Əlbəttə ki, bu müqavilənin imzalanması Ulu öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi Azərbaycanın suveren hüquqlarının bərqərar olmasını, ölkəmizin özünün təbii sərvətlərinin sahibinə çevrilməsinin bir daha göstəricisi oldu. Sözsüz ki, bu müqavilə çox əhəmiyyətlidir. Yeni saziş də "Əsrin müqaviləsi" qədər əhəmiyyətlidir. Bu saziş imzalandıqdan sonra xarici investitorlar tərəfindən 3,6 milyard dollar bonus ödəniləcək. Sazişdə SOCAR-ın payı 25 faizə qaldırılır. Eləcə də, Azərbaycan üçün mənfəət nefti 75 faiz təşkil edəcək. Yeni imzalanan yeni saziş ölkəmizin gələcəyi üçün çox əhəmiyyətlidir.

"Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından 23 il ötür. Buna baxmayaraq, həmin neft yataqlarında yüz



Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin üzvü Tahir Rzayevin yap.org.az-a müsahibəsi

milyonlarla ton neft ehtiyatlarının olmasını proqnozlaşdırılır. Bu neftin hasil olunması nəzərdə tutulur ki, bu da Azərbaycan üçün böyük gəlir deməkdir. Təbii ki, Ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsi bilavasitə Prezident İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır. "Azəri", "Çıraq" və "Günəşli" yataqları üzrə yeni sazişin imzalanması da Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətlə birbaşa əlaqədardır.

Bilirsiniz ki, dünyada neftin qiymətinin aşağı düşməsi neft gəlirlərini müəyyən qədər azaldı. Amma bu o demək deyil ki, Azərbaycanın neft sənayesinin inkişafı da zəifləyəcək. Neft bizim milli sərvətimizdir, ondan gələcəkdə də istifadə edəcəyik. Müqavilənin 2050-ci ilədək uzadılması da onu göstərir ki, neft ölkəmizin iqtisadiyyatının inkişafında bundan sonra da mühüm rol oynayacaq.

- Neft gəlirləri ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayır. Bu baxımdan, regionların inkişafında nə kimi nailiyyətlər əldə olunub?

- Ümumiyyətlə, neft gəlirləri dinamik olaraq ölkəmizin sosial-iqtisadi həyatının yüksəlməsinə sərf olunub. Bu da çox təbii və düzgün yoldur. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalandığı 1994-cü ildən keçən dövr ərzində Azərbaycan tamamilə dəyişib. Ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzu artıb, Azərbaycan dünyada söz sahib olan dövlətdir. Eyni zamanda, iqtisadiyyatımız dəfələrlə yüksəlib. Təbii ki, bu inkişafın əldə olunmasında neft gəlirlərinin düzgün xərclənməsi də mühüm rol oynayır. Bəzi müxaliflər iddia edirdilər ki, neft gəlirləri düzgün istifadə

olunmur. Amma onların iddialarında heç bir məntiq yoxdur. Çünki, ötən dövr ərzində yalnız və yalnız inkişaf etmişik.

2004-cü ildən Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramları həyata keçirilir. Artıq üçüncü dövlət proqramı icra olunmaqdadır. Bu proqramlar çərçivəsində nəinki böyük şəhərlər inkişaf edib, eləcə də, ən ucaq kəndlər də bu inkişafdan bəhrələnilir. Məhz uğurlu siyasətin nəticəsidir ki, bu gün bölgələrdə insanlar qaz, su, işıq, yol məsələsində çətinlik çəkmirlər. Yeni bölgələrimiz sürətlə inkişaf edir, bunun nəticəsində insanlar regionlarda rahat, firəvan yaşayırlar.

Bir çox bölgələrdə sənaye müəssisələri fəaliyyət göstərir. Əgər işıq, qaz, yol infrastrukturunu yoxdursa, biz kənddə hansı sənaye müəssisəsi yarada bilərdik? Ona görə də, neft gəlirləri bu sahələrin inkişafına yönəldildi ki, bu da çox düzgün siyasətdir.

Yeni mərhələdə qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün mühüm addımlar atılır. Cənab Prezidentin bölgələrdə keçirdiyi müşavirələr qeyri-neft sektorunun, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafına xidmət edir. Əvvəllər bu sahələr inkişaf edə bilmirdi, çünki infrastruktur yox idi. Bu gün isə geniş imkanlar var. Sahibkarlara güzəştli kreditlər verilir ki, onlar da regionların sosial-iqtisadi inkişafında yaxından iştirak edirlər. Bütün bunların nəticəsində yüz minlərlə yeni iş yerləri açılıb ki, bu da insanların rifahının yüksəlməsinə xidmət edir. Pambıq, fındıq, barama, çayçılıq, tütüncülüğün inkişafı ilə bağlı xeyli iş yeri açılıb. Bu məhsullar ölkəyə valyuta gətirir. Məqsəd odur ki, yerli məhsullarımız xarici bazarlara çıxarılsın. Biz idxaldan asılılığı aradan qaldırmalıyıq. Bu məsələdə kənd təsərrüfatının böyük potensialı var. Göründüyü kimi, ölkəmizdə neft sektoru ilə yanaşı digər sahələr də inkişaf edir. Bu istiqamətdə görülən işlər qarşıdakı illərdə daha böyük səmərə verəcək.

- Regionların sosial-iqti-

sadi inkişafı təmsil etdiyiniz Ağcabədi rayonunda özünü necə göstərir?

- Əgər son 13 ildə respublikada 3 mindən çox məktəb, 600-dən artıq xəstəxana tikilibsə, 11 min kilometr yol çəkilibsə, bunlar Ağcabədi rayonunun timsalında da aydın görünür. Son 13 ildə rayonumuzda 45-dən çox məktəb tikilib və ya əsaslı təmir olunaraq istifadəyə verilib. Rayonda müasir standartlara cavab verən 205 çarpayılıq xəstəxana tikilib. Artıq 44 kəndi, 1 qəsəbə və 1 şəhəri əhatə edən yollar asfaltlaşdırılıb. 22 kənd yolu tam asfaltlaşdırılıb. Eləcə də, iri emal müəssisələri yaradılıb. "Atena" müəssisəsi buna nümunədir. Pilot taxılçılıq təsərrüfatı yaradılıb ki, hektara 50 sentner məhsul verir.

Bütövlükdə rayonda bu il hər hektardan 46 sentner taxıl, 17 ton barama götürülüb. Ağcabədi keçən il pambıq yığımı üzrə ölkədə birinci oldu, hər hektara 24 sentnerdən artıq pambıq yığıldı. Bu il isə əkilən pambıq sahələri daha da artıb və hazırda yığım gedir. Sovetlər dövründə rayonumuz 100 min tona qədər pambıq istehsal edib. Yeni, bu baxımdan, rayonumuzun potensialı böyükdür. Bütün bunlarla yanaşı, Ağcabədidə xidmət sahələri də artıb, digər sahələr də inkişaf edib, bütövlükdə sosial-iqtisadi məsələlər uğurla öz həllini tapır.

- Hazırda ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Bu faktor respublikamızın ixrac potensialının artırılmasına necə təsir göstərəcək?

- Əlbəttə ki, bu sahənin potensialı yüksəkdir. Bu baxımdan, bölgələrin də ixtisaslaşdırılması lazımdır. Çünki ayrı-ayrı regionların spesifik xüsusiyyətləri var. Ona görə də, ixtisaslaşma mütləq getməlidir və gedir. Bu gün bölgələrdə aqroparklar, sənaye parkları və zonaları yaradılır. Ümumilikdə, ötən ilin əvvəlindən etibarən ölkəmizin mənzərəsi yeni iqtisadi şəraitin meydana çıxartdığı çağırışlara uyğun həyata keçirilən dərin iqtisadi islahatlarla səciyyələnir. Bu islahatlar iqtisadi sektora aid prioritet istiqamətləri əhatə etməklə ümumi inkişafa daha effektiv təsir göstərir. Ölkədə aparılan islahatlar sayəsində Azərbaycanın bir sıra spesifik cəhətləri ilə səciyyələnən yeni iqtisadi inkişaf modeli formalaşmışdır. O cümlədən burada daxili resurslara, regionlar üzrə tarixən formalaşan ənənələrə istinad edilməsini, yeni çağırışların, müasir inkişaf tendensiyalarının nəzərə alınmasını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Azərbaycanın inkişaf modelinin ən səciyyəvi cəhəti isə respublikada qeyri-neft sektorunun üstün inkişafının təmin olunması və yerli istehsalın güclü şəkildə təşviq edilməsi ilə bağlıdır.

Ölkəmizin global iqtisadi şokların təsirinə yüksək dayanıqlıq nümayiş etdirməsi ilk növbədə onunla şərtlənir ki, son illərdə respublikamızda qeyri-neft sektorunun inkişafı etdirilməsi istiqamətində məqsədyönlü siyasət aparılıb və neftdən asılılıq əhəmiyyətli dərəcədə aradan qaldırılıb. Məhz belə məqsədyönlü siyasət sayəsində son illərdə Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafının neft sektorunun artım dinamikasını üstələməsi məmnunluq doğurur.

Bilirsiniz ki, regionlarda sənaye mərkəzlərinin yaradılması istiqamətində böyük işlər gedir. Məsələn, Mingəçevir sənaye parkında istehsal olunan məhsullar xarici ölkələrə ixrac olunacaq. Ən əsas məsələlərdən biri də budur ki, minlərlə yeni iş yeri yaradılır. Eləcə də, kənd təsərrüfatının ixrac potensialını artırmaq üçün sistemli tədbirlər görülür. Dövlətimiz bunun üçün lazımı dəstək göstərir.

Əvvəllər insanlar bölgələrdən Bakıya işləməyə gəlirdilər. Çünki bölgələrdə iş yeri yox idi. İnsanların paytaxta axını müəyyən çətinliklər, problemlər də yaradırdı. İndi isə mənzərə tamamilə dəyişib və şəhərlərdən bölgələrə işləməyə gəldilər. Bütün bunlar uğurlu siyasətin nəticələridir.

- Tahir müəllim, bölgələrimizin sosial-iqtisadi inkişafında bələdiyyələr hansı səviyyədə iştirak edir?

- Təbii ki, bələdiyyələr öz fəaliyyətini ildən ilə təkmilləşdirirlər. Ötən dövr ərzində yerli özünüidare etmə orqanları müəyyən inkişaf yolu keçib, bir sıra müsbət nəticələrə imza atıblar. Azərbaycanda bələdiyyələrin tarixinə nəzər salsaq deyə bilərik ki, onlar çox demokratik bir qayda yaradılıblar. İlk vaxtlarda hər bir yaşayış məntəqəsində bələdiyyə yaradıldı. Amma zaman getdikcə, məlum oldu ki, kiçik yaşayış məntəqələrində bələdiyyələr demək olar ki, fəaliyyətsizdir. Ona görə də, bu sistemdə islahatların aparılması zərurətə çevrildi və 1000-dən artıq bələdiyyə birləşdirildi. Hesab edirik ki, bu proses yəni də davam etməlidir. Çünki dünya ölkələrinin təcrübəsi də buna əsas verir.

Bu gün uğurla fəaliyyət göstərən bələdiyyələrimiz var. Amma bir çoxunun fəaliyyəti yənə qanəedicidir. Çünki onlarda təşəbbüskanlıq yoxdur. Eləcə də, vətəndaş-bələdiyyə münasibətləri inkişaf etməlidir. İnsanlar vaxtılı vaxtında bələdiyyələrə vergi verməlidirlər ki, bələdiyyələrin büdcəsi formalaşsın. Bununla yanaşı bələdiyyələr təşəbbüskar olmalı, özlərinin xidmət sahələrini, müəssisələrini, təsərrüfatlarını yaratmalıdırlar ki, gəlirləri artsın.

Bütövlükdə, bələdiyyələr müəyyən qədər bölgələrin sosial-iqtisadi inkişafında rol oynayırlar. Amma bu rolu artırmaq üçün daha böyük potensial var.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" qış mövsümünə hazırlaşır

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-də "Təsərrüfatların qış mövsümünə hazırlığı barədə texniki tədbirlər" planına əsasən işlər həyata keçirilir. SİA xəbər verir ki, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Sevinc Qədirovanın verdiyi məlumata görə, tədbirlər planına əsasən, Sənişindəşımaları Departamentinin kollektivi qış mövsümündə sənişinlərin mənzil başına təhlükəsiz şəraitdə çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə bütün qüvvələri səfərbər edib.

"Vağzallarda, inzibati binalarda, təmir sexlərində dam örtüklərinə, qapı və pəncərələrə baxış keçirilir, istilik sistemləri yoxlanılır, ehtiyac olan yerlərdə təmir işləri aparılır. Sənişin təsərrüfatında çalışan işçilərin xüsusi geyim və ayaqqabı ilə təmin edilməsi həyata keçirilir. Beynəlxalq istiqamətdə, ölkə daxilində hərəkət edən sənişin qatarlarında, eləcə də elektrik qatarlarında istilik sistemləri vəziyyəti yoxlanılır, çatışmazlıqlar aradan qaldırılır. Görülən işlər sənişin qatarlarında xidmət mədəniyyəti səviyyəsinin daha da yüksəldilməsinə hesablanıb", - deyər məlumatda vurğulanıb.

TƏRS BAXIŞ

Xüsusilə siyasətlə maraqlanan ictimai rəy zaman-zaman ADP sədri Sərdar Cəlaloğlunun mətbuata çıxaraq, sərəsəm fikirlər səsləndirməsinin şahidi olub. İstər siyasi, istərsə də elmi və s. mövzularda bildiyindən və bilmədiyindən danışan bu şəxsin dediyini nəzərdən keçirərkən, bir daha sübut etmiş olarıq ki, S.Cəlaloğlunun ağı sözün həqiqi mənasında, "qızcırab". Gah, "mən kainatın üçüncü qanununu kəşf etmişəm" deyib özünü Nobel mükafatına namizəd qismində görən, gah Allahın kitabı Qurana (təsfirlər-R.R) müdaxilələr edərək, "Quran"ı izahlar yazıram" deyib "ilahiyyatçı" olduğunu bildirən, gah da özündən "fəlsəfi" fikirlər yürüdüüb, "dünyada yeganə adamam ki, dil faktının bütün mərhələlərini bir nəzəriyyə ilə izah edirəm" deyib əttökən açıqlamaları ilə ictimai rəy arasında özünü güldürən ADP sədri bununla əsl kimliyini gizlətməyə çalışır. Bəs bu zaman o, kimdir və nəyə görə hələ də öz yolunu müəyyənləşdirə bilməyib?



- Rəhmətlik dedəməz də belə idi, özü oxuya bilmirdi, başqalarına lağ edirdi

Sərdar Cəlaloğlu - partiya sədri, orqan alverçisi, yoxsa ağı qızcırmış "filosof"?

Yaxud üç qardaşın bellərindəki qozları heç nə düzəldə bilməz

Özünü daim onun-bunun kölgəsi altında görən ADP sədrinin bu günə qədər siyasi yolunu da doğru-dürüst müəyyənləşdirə bilməməsi qeyd olunan fikirləri kifayət qədər təsdiq etmiş olur

Bu sualın cavabı bəsitdir. Məsəl üçün, S.Cəlaloğlu təhsil almış həkimdir, daha dəqiqi isə cərrah. Ancaq bu adam, sözügedən sahədə heç bir nailiyyət əldə edə bilmədiyinə görə, özünü "siyasətçi" kimi sınayıb. Fəqət, siyasi arenada da heç bir uğura imza ata bilməyib. Özünü daim onun-bunun kölgəsi altında görən ADP sədrinin bu günə qədər siyasi yolunu da doğru-dürüst müəyyənləşdirə bilməməsi, qeyd olunan fikirləri kifayət qədər təsdiq etmiş olur.

Bütün bunlar öz yerində, məsələ həm də ondadır ki, partiya sədri olaraq, qardaşları Vüqar və Qurban Məmmədovları da ətrafında cəm edən S.Cəlaloğlu nəzərində olan "Hürriyyət" adlı bir

qəzet parçası ilə insanlara özünün real sifətini açıqlayır - dələduz və orqan alverçisi kimi tanınan ADP sədri barədə faktlar kifayət qədərdir. Sual olunur, başqa insanlarda "səhv" axtarmaqla, o öz çirkin əməllərini gizlətməyəmi ümid edir? Yaxud bir gün özünün cinayət əməllərinə görə cavab verəcəyini heç ağılının ucundan keçiribmi? Bəlkə də keçirib, ancaq ağılsızlığı və ictimai düşüklüyü ona imkan verməyib ki, normal qənaətə gələrək, doğru yola istiqamətlənsin.

Niyə həmin vaxt Sərdar Cəlaloğlu insanlıq ləyaqətinə sığmayan bir əməllə - insan orqanı satışı ilə məşğul olduğunu elə çıxdığı Avropa Məhkəmə-sindəcə etiraf etmədi?!

Bu gün biz, ölkəmizin tarixi insanlarına - ziyalılarına, ilahiyyatçılara, şairlərinə və yazıçılarına, xüsusilə dövlətin ictimai-

siyasi xadimlərinə qarşı qarayaxma kampaniyaları aparın S.Cəlaloğludan soruşmaq istədik ki, o, bu qədər "dürüst" adamdırsa, onda çöhrəyini yeyib-suyunu içdiyi Azərbaycana qarşı məhkəməyə çıxması, dövlətin maraqlarını avropalı hakimlərin ayaqları altına atması barədə niyə hesabat vermir? Çünki hələ 2007-ci ilin 11 yanvar tarixində İnsan Haqları üzrə Avropa Məhkəməsində, məhz Cəlaloğlunun iddiası ilə Məmmədov (Cəlaloğlu) Azərbaycana qarşı işinə (Şikayət № 34445/04 - R.R.) baxılmışdı. Görəsən, bu ucuz şoudan o, nə qədər qazandı? Ümumiyyətlə, Avropadakı erməni aşnalrı Cəlaloğluya öz dövlət maraqlarına qarşı çıxması üçün neçə quruş ödədi? Niyə həmin vaxt S.Cəlaloğlu insanlıq ləyaqətinə sığmayan bir əməllə - insan orqanı satışı ilə məşğul olduğunu elə çıxdığı Avropa Məhkəməsində etiraf etmədi? Qorxdumu? Hürkdümü? Elədir, qorxdu, həm də hürkdü, amma eyni zamanda, ləyaqətsiz, vicdansız və mənəviyatsız biri

olduğunu sübuta yetirmiş oldu. Belə deyildisə, durub kişi kimi deyərki ki, məhkəməyə verdiyi Azərbaycanda cinayət əməli ilə - orqan oğurlayıb, ya da qeyri-qanuni yollarla əldə edib-satmaqla məşğul olub!

Çox yəqin ki, bu qardaşlar bütün bunları dedələri - keçmiş "KQB" agenti Cəlal "kişidən" öyrəniblər. Nə də olmasa, ayrı-ayrı yolları onlara agent dedələri öyrədib. İndi də bu yolu davam edirlər. Məsələ həm də ondadır ki, belə olan vəziyyətlərdə, qozbeli yalnız qəbrin düzəldiyi deyilir, amma nə onun siyasi çevrələrdə ayağısürüşkən "hüquqşünas" kimi tanınan qardaşı Q.Məmmədovu, nə "Hürriyyət" in qondarma baş redaktoru V.Məmmədovu və ADP-nin sədri kimi hələ də hansı yolda olduğunu müəyyənləşdirə bilməyən S.Cəlaloğlunu heç bir qəbir, nə də başqa şeylər düzəldə bilməz. Onların bellərindəki qozbellik, bəlkə də əbədi möhürdür ki, "kimliklərini" insanlara nümayiş etdirir...

Rövşən RƏSULOVA

"Hürriyyət" in hürüşü

Ahıl çağa qədəm qoyubdu yaşın, Sərdar, yenə heç dolmadı boş başın, "Hürriyyət"də at oynadır qardaşın, Vüqar deyir, qağam mənə kor deyib, Düz yoluyla gedənləri vur deyib.

Cərrah kimi dedin qapı açarıq, Bir sənətdə göstərmədin bacarıq, İtiribsen ADP-də açarın, Ətrafında qalmayıb bir sirdaşın, Avaradır, avaragur qardaşın.

ADP-ni tüstü-duman bürüyür, Sərdar dala, gah qabağa yürüyür, "Hürriyyət"də Vüqar yaman hürüyür, O, qudurğan yalquzaqlar sayığı, Fərq qoymadan qapır əli-ayağı.

Sən deyəsən, bəlkə Vüqar dinc dura, Əməlləri yad - məntiqə, şüura, "Hürriyyət"də artır böhtan, iftira, O, buraya yoluxdurub mərəzi, Qəzet olub reketçilik mərkəzi.

Pismi olar Nizamini oxusan? Qurbanidə bənövşəni qoxusan? Qardaşının boynu yerə soxusan, Dürtüşdüdü eti, südü, ərzağı, Oxumadı Stendalı, Balzakı.

Dostoyevski zülmətəmi aparır? Lev Tolstoy mөгər tufan qoparır? Emil Zolya sirlə qəlbəyə varır, A qırışmal, boğdu sən tüstü ki! Özün söylə, bunun nəyi pisdı ki?

İstəyirsən çəkməyəsən min əzab, Düz sözə bax, sən də oxu beş kitab, Qardaşın çox çəkəkəkdı iztirab, Çünki o gic başı qoyub balınca, Yortmaqdadı çəpəl-çüpəl dalınca.

Güdürsünüz yekəsini dürməyin, Faydası yox sizə öyüd, örməyin, Nə nahaqdan bilgi, ağıl verməyin, Cahillikdə, nadanlıqda qalarsız, Misterlərin qab dibini yalarsız.

Allah alıb istedadı, talantı, Baş-beyniniz çapqın, qarət, talandı, Qapırsınız göydə müftə qrantı, Tapdanmaqda mənlüyünüz, özünüz, Yad qrantdan yenə doymur gözünüz.

Valeh Məhərrəmi



Bu gün Azərbaycan Prezidentinin milli, dövlət maraqlarına söykənən daxili, xarici siyasəti, hərbi qüdrəti bəzi qüvvələri narahat edir və Azərbaycana qarşı təzyiqlər forması kimi müxtəlif bəhanələr tapmağa, ölkəmizə qarşı qərarlar qəbul etməyə çalışırlar. Amma Azərbaycan 2001-ci ildə Avropa Şurasına daxil olduqdan sonra üzünə götürdüyü bütün öhdəlikləri yerinə yetirir. Azərbaycan Prezidenti də öz çıxışlarında vurğulayıb ki, Azərbaycan əxlaqlı siyasət yeridir. Bu, həm də Avropa Şurasına münasibətlə bağlıdır. Amma biz zaman-zaman Avropa Şurasından gözlediklərimizin əksini alırıq. Belə ki, Avropa Şurası Azərbaycana açıq təzyiqlər etməyə çalışır. Bu təzyiqlər Azərbaycanın müstəqil siyasəti, inkişafı və Azərbaycan Prezidenti-

Avropa Şurasının yenə də ikiüzlülüüyü

nin Azərbaycanın milli və dövlət maraqlarına uyğun siyasəti ilə bağlıdır. Bu siyasət isə, bəzi Qərb dairələrində, o cümlədən, AŞ-də qızcıq doğurur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində apardığı siyasət müəyyən dövrlətlər, dairələr tərəfindən qəbul olunmur.

Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Azərbaycanın haqq işinə susqunluq, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində ikili standartlar və laqeydlik varsa, təbii ki, biz Azərbaycana münasibətin mənfi olduğunu dərk edirik və görürük. Krım məsələsinə görə Rusiyaya tətbiq olunan sanksiyalar da göz önündədir. Həmçinin, beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən, Avropa Şurası etməli olduğu şeyi etməyərək, yalnız məsələni susmaqla yola verməyə çalışırsa, bu da qəbul ediləməz və ikili standartdır.

Bu, o T.Yaqlandır ki, bir sıra Qərb dairələrində Azərbaycan əleyhinə aparılan kampa-

niyalarda, qarayaxma və böhtan hesablarında hər zaman canfəşanlılığı ilə seçilib. İndi də onun Avropa Şurasının siyasi məbus kimi qələmə verdiyi İlqar Məmmədovun azadlığa buraxılması ilə bağlı qərarının icra olunmamasına görə Azərbaycana qarşı misli görünməmiş hüquqi proseduralara çağırması, əslində, təcüb doğurmur. Çünki bu, Azərbaycanın Avropa Şurasında daim məruz qaldığı ikili standartın növbəti nümunəsidir.

Nezərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan artıq 16 ildir ki, guya əsas işi insan hüquqlarının müdafiəsi olan bu təşkilata üzvdür. 2001-ci ildə Azərbaycan Avropa Şurasına üzv olan zaman bu qurumdan, əsasən, iki məsələ ilə bağlı gözləntiləri vardı. Birincisi, Ermənistanın işğalçı siyasəti nəticəsində bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkünlərin pozulmuş hüquqlarının bərpası, ikincisi isə demokratik islahatların aparılması vətəndaş cəmiyyəti institutunun formalaşmasında təcüb və fikir mübadiləsi. Nəticə nə oldu? Ermənistanın işğalı nəticəsində hüquqları pozul-

muş vətəndaşlarla bağlı Avropa Şurası bu günə qədər bir dəne də olsun tutarlı addım atmayıb. Əksinə, hətta bəzi məsələlərdə ermənipərəst T.Yaqland kimi insanların simasında Azərbaycanın özü ittihamlara məruz qalıb. İkinci məsələ isə, Azərbaycan daim demokratiya yoluna sadiq olduğunu bəyan edib və bu məsələdə Avropa Şurası ilə əməkdaşlığa hazır olduğunu vurğulayıb. Bu məsələdə nəticə nə olub? Avropa Şurası Andres Herkel, Andreas Qross, Kristofer Ştrasser kimi qərəzli şəxslərin sifarişli montiorinq və hesabatları ilə bu əməkdaşlığa təsir və təziq vasitəsi kimi baxıb. Belə olan halda, Azərbaycanın Avropa Şurasına üzvlüyünün nə faydası? Həmçinin, Azərbaycan müstəqil siyasət yeridən, özünün enerji, iqtisadi və intellekt potensialı ilə inkişaf edən regionun ən güclü dövləti olduğu halda, bu qurumun ölkəmizə nə faydası? Azərbaycan onsuz da lazımi dövlətlərlə ikili kontekstdə öz bərabər hüquqlu əməkdaşlığını qurur.

Bir sözlə, əgər Azərbaycana qarşı bu cür bəyanatlar davam etsə, təbii ki, Azərbaycan Avropa Şurası ilə əlaqələrini və bu qurumda üzvlük məsələsini yenidən nəzərdən keçirməlidir. Çünki bu, bizim hüququmuzdur.

R.HÜSEYNOVA

30 sentyabr 2017-ci il

Radikal xristian klubu, yaxud siyasi sifarişlərlə işləyən Avropa Şurası

Bu günədək heç bir faydası ilə diqqət çəkməyən, islamofob, anti-türk siyasətilə məşhur olan Avropa Şurasında qalmaq Azərbaycanın maraqlarına xidmət etmir

Bu gün Azərbaycan dünyada bütün parametrlər üzrə dinamik inkişaf edən ölkə kimi qəbul edilməkdədir. Məhz bu səbəbdən də, qazandığı nailiyyətlərdən narahətçilik keçirən qüvvələr tez-tez anti-Azərbaycan kampaniyaları təşkil edir, subyektiv hadisələri siyasiləşdirməyə cəhdlər göstərirlər. Bu baxımdan, şübhəsiz ki, 26 ildir öz müstəqilliyini əldə etmiş, amma buna baxmayaraq, bir çox inkişaf etmiş ölkələrin səviyyəsinə yüksəlmiş, müstəqil siyasət həyata keçirən, öz milli və dövlət maraqlarını yüksək səviyyədə qoruyan Azərbaycana qarşı qısqanc münasibətin olmasını inkar etmək olmaz. Biz bunu dəfələrlə müşahidə etmişik.

Hər dəfə Azərbaycan uğurlu addımlar atanda, buna qarşı həmin qüvvələr adekvat tədbirlər görməyə çalışırlar. Azərbaycanı sevməyən, erməni lobbisinin nəzarətində olan dairələr öncədən ölkəmizin atdığı və yaxud atacağı addımlara qarşı müxtəlif tədbirlər görməyə cəhd edirlər. Elə Avropanın siyasi institutları da, bu baxımdan, istisna təşkil etmirlər. İctimaiyyət hər dəfə Avropa Şurasında Azərbaycana qarşı müəyyən qərəzli və ədalətsiz mövqenin şahidi olmuşdur. Elə bu dəfə də ampluasında olan Avropa Şurasının yeni realıqdan uzaq tərzi xarakterli addımını gördük.

Belə ki, Avropa Şurasının baş katibi Turbyern Yaqland Azərbaycan Məhkəməsinin qərarına əsasən məhkum olunmuş, lakin Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarına rəğmən "siyasi məhbus" kimi qələmə verilən və azadlığa buraxılması tələb olunan "REAL" təşkilatının rəhbəri İlqar Məmmədov azadlığa buraxılmadığına görə, Azərbaycana qarşı misli görünməmiş hüquqi hərəkət edilməsinə çağırır. Sentyabrın 13-də Avropa Şurasına daxil olan ölkə səfirlərinin iclasında Yaqland Azərbaycana qarşı Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin 46.4-cü maddəsinin tətbiq olunmasını istəyib ki, bu son nəticədə, ölkənin Avropa Şurasından çıxarılmasına gətirib çıxara bilər.

Azərbaycan AŞ-da daim təzyiqlə, ikili standartlarla üzleşib

Əlbəttə ki, bu, 2001-ci ildən Avropa Şurasının üzvü olan və təşkilat çərçivəsində səmərəli fəaliyyəti, bütün məsələlərə dair öz mövqeyi və rəyi ilə seçilən Azərbaycana qarşı ardıcıl şəkildə həyata keçirilən çirkin kampaniyanın tərkib hissəsidir. Ümumiyyətlə, quruma üzv olduğu dövrdən Azərbaycan AŞ-da daim təzyiqlə, ikili standartlarla üzleşib. Müxtəlif dövrlərdə Andreas Qross, Andres Herkel, Kristofer Ştrasser və digər bu kimi xüsusi maraqlara xidmət

edən məruzəçilərin anti-Azərbaycan fəaliyyəti, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsini həlli məsələsində nümayiş etdirilən ikili standartlar və laqeydlik, qurumdakı müxtəlif qruplar tərəfindən Azərbaycana qarşı aparılan çirkin gözəndə salma kampaniyası və digər məsələlər bunun bariz nümunələridir. Biz bunu Krim və Ukrayna-Rusiya münasibətlərinin, Rusiyaya tətbiq olunan sanksiyaların timsalında görmüşük. Eyni zamanda, son illər AŞPA islamofob meyillərin qalib gəldiyi, müsəlman ölkələrinə qarşı ikili standartlar siyasəti yürüdən bir quruma çevrilib. Təşkilatın həm də müstəqil dövlətlərə təzyiqlər göstərmək və onların milli maraqlarına zərbə vurmaq məqsədi güdən dairələrin mənafeyinə xidmət etdiyi artıq şübhə doğurmur. Elə müstəqil siyasət yürüdən Azərbaycan və Türkiyə dövlətlərinə qarşı ortaya qoyulan qərəzli mövqə, subyektiv münasibət və təzyiqlər nümunə kimi göstərilə bilər.

Təzyiqlər və hücumların səbəbləri hər kəsə aydındır

Azərbaycan ictimaiyyətinə də bəllidir ki, Avropanın siyasi institutları, onlara rəhbərlik edən islamofob dairələr, erməni lobbisinin təsirinə çıxma bilməyən marionetkalar daim ölkəmizin müstəqil siyasətinə qarşı olublar. Onlar bəlkə də, düşünürdülər ki, Azərbaycan kimi bir ölkəni Avropa Şurasına üzv götürməklə özlərinə tabe edəcəklər və istediklərini dikte edəcəklər. Lakin zaman keçdikcə anladılar ki, Azərbaycan əsas Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasi kursun Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilməsi nəticəsində müstəqilliyini daha da gücləndirdi, heç kəsdən asılı olmaq siyasətini davam etdirdi.

Ona görə də, bugünkü geosiyasi konyukturanın tələblərinə uyğun şəkildə Azərbaycanın müstəqil xarici siyasət yürütməsi, xüsusilə də, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan xalqının milli maraqlarına



rına söykənən müstəqil siyasəti bəzi Qərb dairələrində və o cümlədən, AŞ-da qıcıq doğurur. Bu da, təbii ki, səbəbsiz deyildir. Çünki Azərbaycanın dünyadakı nüfuzu və regionda gedən proseslərə təsiri, gücü, oynadığı rol AŞ-dəki anti-Azərbaycan və ermənipərəst dairələri ciddi narahət edir. Eyni zamanda, getdikcə güclənən, milli maraqlarını bütün kürsülərdə və situasiyalarda müdafiə və təmin edən Azərbaycan müsəlman ölkəsi olduğuna görə, islamofobiyanın gücləndiyi AŞ-da xüsusi ittiham hədəfinə çevrilib.

Bu gün Azərbaycana qarşı həyata keçirilən təzyiqlər kampaniyasının bütün detallarına fikir verdikdə, aydın olur ki, AŞ-da anti-Azərbaycan komandası formalaşmış və onlar konkret siyasi dairələrin direktivləri ilə hərəkət edirlər. Əgər elə olmasaydı, on minlərlə qərarın icra olunmadığı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin Azərbaycana bağlı bir qərarı ölkənin bu qurumdan kənarlaşdırılması proseduruna start verilməsinə səbəb olmazdı. Təbii ki, burada böyük qərəz və ədalətsizlik vardır. Elə, bu səbəbdən də, konkret olaraq, demək olar ki, çirkin kampaniyanın icraçısı olan bu baş katib Yaqlandın addımları həm bəzi Qərb dairələri, həm də region ölkələrindən aldığı sifarişin nəticəsidir. Ümumiyyətlə, Yaqland Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyi ilə seçilən, sifarişlə müstəqil ölkələri hədəfə götürməyi sanksiyalaşdıran bir şəxsdir.

Kim bir-birinə daha çox ehtiyac duyur, yaxud Azərbaycan AŞ-da qalsın?

Bütün söylənilənlərin fonunda belə bir məntiq ortaya çıxır ki,

bundan sonra Azərbaycana Avropa Şurasında qalmaq, üzvlüyünü davam etdirmək lazımdır? Bir-mənalı şəkildə, demək olar ki, YOX. Çünki Azərbaycan həmin Avropa Şurasında təmsil olunan bir çox ölkələrdən daha çox Avropa qitəsinə, ümumbəşəri dəyərlərə və siyasi-demokratik inkişaf proseslərinə töhfəsini verir.

Əvvəla onu qeyd edək ki, Avropa ölkələrində 50-60 il öncə ilk dəfə olaraq Azərbaycanda qadınlara seçib-seçilmək hüququ verilib. Bununla da, demokratik dəyərlərə sadıqlıq nümunəsi təqdim edən Azərbaycan sosial-iqtisadi məsələlərdə də Avropaya qitə dövlətlərindən daha çox fayda verib. Məsələn, hələ ötən əsrin əvvəllərindən başlayaraq Nobel qardaşları kimi ayrı-ayrı Avropa dövlətlərinin iş adamları Azərbaycanın təbii sərvətlərindən əldə etdikləri vəsaitləri öz ölkələrinin inkişafına sərf etdirdilər. Eyni proses bu gün də davam etməkdədir. Azərbaycan qədər ikinci dövlət tapıla bilməz ki, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına böyük töhfələr versin.

Bütün bunların qarşılığında nə görürük? Yalnız təzyiqlər, şər, böhtan, çirkin kampaniya və s. Ümumiyyətlə, 2001-ci ildə Avropa Şurasının sıralarına daxil olan Azərbaycan 16 illik üzvlük dövründə nə əldə edib? Hətta beynəlxalq hüquq normalarının təmin edilməsi, Ermənistanın işğalçı siyasətinin aradan qaldırılması istiqamətində də heç bir təsirli addım atmayan Avropa Şurasından nə gözləmək olar? Əksinə, Avropa dairələrinin həyata keçirdiyi siyasət Ermənistanın işğalçılığına bəraət qazandırmaq, Dağlıq Qarabağın işğalını rəsmiləşdirmək və

onu Azərbaycandan uzaqlaşdırmaq məqsədi güdüb.

Çox təəssüflər olsun ki, Avropa Şurasına üzvlük, Qərbə inteqrasiya siyasəti yürüdən Azərbaycan yalnız davamlı təzyiqlər, daxili işlərinə kobud müdaxilə, ikili standartlar, qarayaxma və ləkələmə kampaniyası ilə üzleşib. Bu gün islam dünyasına qarşı aqressiv mövqə nümayiş etdirən, islamofobiya meyillərinin gücləndiyi Avropa Azərbaycana, Türkiyəyə və digər müsəlman ölkələrinə yaxşı nə vəd edə bilər?!

Belə olan halda, Avropa Şurasında Azərbaycana qarşı çirkin oyun quranlar düşünsünlər: AŞ-Azərbaycana çox lazımdır, yoxsa Azərbaycan AŞ-a? İctimaiyyətimiz düşünür ki, Azərbaycan inteqrasiya meyillərini yenidən nəzərdən keçirməli, öz milli maraqlarına uyğun strateji hədəflərinə doğru irəliləməlidir. Azərbaycan, onsuz da bu qurumsuz yaşaya və daha yaxşı yaşayıb inkişaf edə, Avropa isə Cənubi Qafqaz kimi strateji əhəmiyyət kəsb edən regionda güclü tərəfdaşını və beləliklə, öz maraqlarının təminatını itirə bilər. Bu mənada, Azərbaycan region ölkələri, islam dünyası, Şərqlə əlaqələrini daha da genişləndirməli, onların böyük potensialından yararlanmalı, öz milli dövlətçiliyini daha da gücləndirməlidirlər. Bundan sonra da Azərbaycan cəmiyyəti Avropa təsisatlarının özünə və ümumiyyətlə, islam dünyasına qarşı ədalətsiz mövqeyini, onları hədəfə almaq cəhdlərini heç vaxt qəbul etməyəcək, dövlətimiz isə müstəqil siyasətini davam etdirəcək, milli maraqlarımızı qəti şəkildə müdafiə edəcəkdir.

"Səs" Analitik Qrupu

Azərbaycan mədəniyyətinə - onun musiqisinə, ədəbiyyatına, incəsənətinə, folkloruna, bəstəkarlarımıza, yazıçı və şairlərimizə, onların şah əsərlərinə yüksək qiymət verən, ona qayğı göstərən və onu daim himayə edən Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: “Şair olmaq üçün, şübhəsiz ki, fitri istedad lazımdır. Ancaq eyni zamanda, şair olmaq üçün vətənə, xalqa, torpağa bağlılıq lazımdır, sevgi-məhəbbət lazımdır və şair olmaq üçün sevgi lazımdır. Həm insanı sevmək lazımdır, həm xalqını sevmək lazımdır, millətini sevmək lazımdır, həm atanı, ananı, babanı, nənəni sevmək lazımdır, həm də ki, gözəl bir qadını da sevmək lazımdır. Şairlərin çoxunu şair edən elə bu sevgi-məhəbbət olubdur.

Hər bir şair Azərbaycan üçün dəyərli bir şəxsiyyətdir. Azərbaycan xalqı bütün tarix boyu şairlərlə zəngin olubdur. Bizim xalqımız başqa xalqlardan elə bununla çox fərqlənir.

Bizim dahi şairlərimiz və söz ustalarımız həmişə xalqımıza mənəvi qida veriblər, xalqımızı ruhlandırblar, xalqımızı həvəsləndiriblər, xalqımızı döyüşə həvəsləndiriblər, xalqımızı zəhmətə həvəsləndiriblər, xalqımızı vətəni sevməyə həvəsləndiriblər, şair sözü çox təsirli olub. Şairlə deyilən sözün təsiri bütün başqa sözlərin hamısından təsirli olur. Ona görə də, şair Azərbaycanda həmişə sevilib, şair həmişə hörmətli olubdur. Bu gün də sevilir, bu gün də hörmətlidir”.

Ulu Öndər Heydər Əliyev ədəbiyyatı təkcə sevmir, həm də ondan yüksək dəyərləri əxz edir, tə-

veyin bənzərsiz ədəbiyyat yaddaşına malik olması Onun görkəmli dövlət xadimi obrazını əlavə cizgilərlə tamamlamış və zənginləşdirmişdir. Heydər Əliyev təkcə geniş və mükəmməl ədəbiyyat bilimi ilə deyil, həm də fenomenal ədəbiyyat yaddaşı ilə, nəinki diqqəti cəlb etmiş, hətta çox hallarda ətrafındakıları heyratlandırmış və təəccübləndirmişdir”.

Akademik İsa Həbibbəyli Ulu Öndər Heydər Əliyevin üstünlük verdiyi yaradıcı şəxsiyyətlər olduğunu da qeyd edir: “Əlbəttə, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin də xüsusi rəğbət bəslədiyi yazıçı və şairlər, ayrıca fərqləndirdiyi, üstünlük verdiyi bədii əsərlər olmuşdur. Bu məqamda dövlət xadimliyini çərçivəsində Onun şəxsi ədəbi zövqü və maraqları da ifadə olunur. Böyük siyasi xadim dram əsərləri içərisin-

və ədəbi nümunələri, xüsusilə, fərqləndirdiyini nəzərə çarpdırmışdır. Hətta belə məqamlarda da Heydər Əliyevin bədii ədəbiyyata münasibətdə şəxsi maraqları ilə dövlətçilik düşüncəsinin üst-üstə düşdüyü, bir-birini tamamlandıran aşkar müşahidə olunur.

Bütövlükdə isə, Heydər Əliyev ədəbiyyata xalqın milli-tarixi varlığının, mənəviyyatının üzvi tərkib hissəsi kimi baxmış, mənsub olduğu xalq ədəbiyyatı ilə bir yerdə bütöv bir təamın ayrılmaz hissəsi kimi dəyərləndirmişdir. Yeni Heydər Əliyevin ədəbiyyat sevgisi vətən və xalq sevgisinin əsas göstəricilərindən və zəruri amillərindən birini təşkil edir”.

Görkəmli dövlət xadimi hələ 1972-ci ildə Azərbaycan yazıçılarının beşinci qurultayındakı tarixi nitqində məsələnin bu cəhətini ön mövqeyə çəkərək demişdi:

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan ədəbiyyatı və mədəni inciləri haqqında

sirlənirdi: “Ədəbiyyatımızı bilmək lazımdır. Ədəbiyyatımızı bilməyən adam dilini yaxşı bilməyəcəkdir. Ədəbiyyatı bilməyən adam yüksək mədəni səviyyəyə çatma bilməyəcəkdir”.

Akademik İsa Həbibbəyli “Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimində ədəbiyyat siyasəti və müasirlik” məqaləsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin taleyində və siyasi fəaliyyətində ədəbiyyat faktorunun böyük rol oynadığını, Onu “dünyada geniş və sistemli ədəbiyyat biliyinə malik olan nadir dövlət xadimlərindən biri hesab edərək yazır: “Hələ gənlik illərindən etibarən qeyri-adi mütaliə qabiliyyəti ilə fərqlənən, hətta cavan yaşlarında tamaşalarda peşəkar teatr xadimləri ilə yanaşı, cəsəretlə səhnəyə çıxan Heydər Əliyevin dünyabaxışının formalaşmasında ədəbiyyat amili xüsusi yer tutmuşdur.

Heydər Əliyevin geniş həcmə malik olan şeirləri, poemalardan böyük parçaları, dramalada əsas obrazların sözlərini uzun illər yaddaşında qoruyub-saxlaması Onun hərtərəfli inkişaf etmiş şəxsiyyət kimi qeyri-adi üstünlüyünün əsas göstəricilərindən biri idi. Siyasi-tarixi baxımdan möhtəşəm xəzinə kimi qabarıq şəkildə diqqəti cəlb edən Heydər Əli-

Ulu Öndər Heydər Əliyev ədəbiyyatda millilik, tarixilik və müasirliyin vəhdətinə yüksək qiymət verir. Akademik İsa Həbibbəyli ədəbiyyata bu baxımdan xüsusi dəyər verən dahi şəxsiyyət, Heydər Əliyev haqqında yazır: “Ədəbiyyata xalqın taleyinin və tarixi yaddaşının əks-sədası kimi baxan Heydər Əliyev bədii düşüncədə tarixilik, millilik və müasirlik prinsiplərinə xüsusi dəyər vermişdir. Millilik, tarixilik və müasirlik Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimində ədəbiyyat siyasətinin əsasını təşkil edir. Bu prinsiplər qüdrətli dövlət xadiminin siyasi fəaliyyətinin də təməl şərtlərindəndir. Həmin prinsiplər Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimində və ədəbiyyat siyasətində yanaşı mövcud olan amillər deyildir.

də Cəlil Məmmədquluzadənin “Ölülər” tragikomedyasına, şairlərdən xalq şairi Səməd Vurğunun “Azərbaycan”ına, poema baxımından Məhəmməd Hüseyin Şəhriyarın “Heydərbabaya salam” poemasına, milli mətbuat sarıdan “Molla Nəsrəddin” jurnalına, opera üzrə Üzeyir Hacıbəyovun “Koroğlu”sunə, mənzum faciələrdən Hüseyn Cavidin “İblis” əsərinə... ayrıca önəm verdiyini

“Azərbaycan ədəbiyyatı həmişə öz xalqının həyatının ön sıralarında irəliləmişdir. Bu ədəbiyyat xalqımızın qəhrəmanlıq tarixini ədəbiləşdirib bizə çatdırmış, bizim qarşımızda bütün əzəməti ilə açmışdır”.

Ulu Öndər Heydər Əliyev ədəbiyyatın şəxsi taleyindəki oynadığı rolu xüsusi qiymətləndirirdi. O, 1997-ci ildə, müstəqillik dövründə keçirilən Azərbaycan yazıçıla-



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

rının onuncu qurultayındakı nitqində bu həqiqəti aşağıdakı kimi etiraf etmişdir: “Şəxsən mən ədəbiyyatı çox sevən adamam və gənc vaxtlarımdan, hətta uşaqlıqdan, məktəbdə ilk ədəbiyyat nümunələrini oxuyandan ədəbiyyatı sevmişəm... Mənim bir insan kimi formalaşmağım, təhsilimdə, əxlaqımda, mənəviyyatımda ədəbiyyatın, mədəniyyətin çox böyük rolu olmuşdur. Mən orta məktəbdə oxuyarkən, Azərbaycan şairlərinin, yazıçılarının bütün əsərlərini sevə-sevə oxumuşdum... O illərdə, o uşaqlıq və gənlik illərində onlar mənə o qədər təsir edib ki, mən onları unutmamışam. Bu “oxumuşam, unutmamışam” sözləri, sadəcə, bir fikir deyil. Yeni onlar mənə təsir edib, mən onlardan bəhrələnmişəm, mənəvi qida almışam”.

Ulu Öndər Heydər Əliyev ədəbiyyatda millilik, tarixilik və müasirliyin vəhdətinə yüksək qiymət verirdi. Akademik İsa Həbibbəyli ədəbiyyata bu baxımdan xüsusi dəyər verən dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev haqqında yazır: “Ədəbiyyata xalqın taleyinin və tarixi yaddaşının əks-sədası kimi baxan Heydər Əliyev bədii düşüncədə tarixilik, millilik və müasirlik prinsiplərinə xüsusi dəyər vermişdir. Millilik, tarixilik və mü-

sirlik Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimində ədəbiyyat siyasətinin əsasını təşkil edir. Bu prinsiplər qüdrətli dövlət xadiminin siyasi fəaliyyətinin də təməl şərtlərindəndir. Həmin prinsiplər Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimində və ədəbiyyat siyasətində yanaşı mövcud olan amillər deyildir. Əksinə, qeyd olunan istiqamətlər Heydər Əliyev təlimində dövlətçilik fəaliyyəti ilə ədəbiyyat işinin vəhdətində, üzvi sintezində tam mənə tapa bilir. Görkəmli dövlət xadimi dövlətçilik fəaliyyəti prosesində millilik amilini, tarixilik anlayışını və müasirlik prinsipini ardıcıl olaraq həyata keçirmək yollarındakı mübarizəsində ədəbiyyatda dərin iz salmış, köklü ənənələrə malik olan həmin amillərdən yerli-yerində, əsaslı şəkildə faydalanmaqla özünün ali məqsədinə nail olmağa çalışmışdır. Bu yüksək ali qayə isə, hələ sovet rejimi çərçivəsində olsa belə, Azərbaycanda möhkəm milli əsaslara malik olan, davamlı tarixi ənənələri qoruyub-saxlayan və müasir inkişafın önündə gedən dövlət hakimiyyətini formalaşdırmaqdan ibarət olmuşdur”.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Yeni suvadavamlı smartfon istehsal edilib

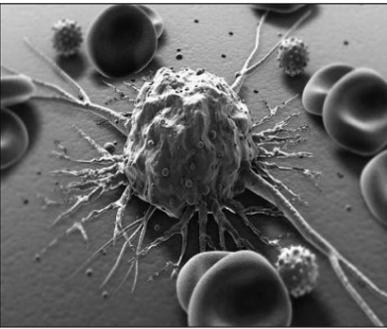
Çində növbəti ildə yeniliyə çevriləcək müasir suvadavamlı "IP69" standartına uyğun smartfon istehsal olunub.



AZƏRTAC "Hi-News" resursuna istinadən xəbər verir ki, "NOMU S10 Pro" adlanan qurğu yüksək sukeçirməlik göstəriciləri nümayiş etdirir. Smartfon suyun 2 metr dərinliyində 1 saat qala bilir ki, bu da elektron qurğu üçün ən yüksək suvadavamlılıq nəticəsi hesab olunur. Məlumatla görə, "NOMU S10 Pro" smartfonunun digər texniki xüsusiyyətləri də yüksək səviyyədə hazırlanıb. Belə ki, "Android 7.0" əməliyyat sisteminin idarəetməsi ilə işləyən yeni qurğu 5 min milliampere/saat tutumlu akkumulyator, 3 gigabaytlik operativ və 32 gigabaytlik quraşdırılmış yaddaş 1,5 gigahers takt tezlikli 64 bitlik "MT6737" prosessor, 8 meqapikselli arxa və 5 meqapikselli ön kamera, "5.0 HD Corning Gorilla Glass 3" ekran, yumşaq "Germany Bayer" rezin material, "9V/ 2A Quick charge/ OTG" enerjidoldurma qurğusu və "GPS+GLO-NASS" naviqasiya sistemi ilə təchiz edilib. "AliExpress" onlayn mağazasında satışa çıxarılan smartfon barədə daha ətraflı məlumatı məhsulun xüsusi səhifəsində əldə etmək mümkündür.

XƏBƏRDARLIQ: İmmunitetin zəifləməsi xərçəngə səbəb ola bilər!

Həmmi bilir ki, immun sistemi insanları infeksiyalardan, mikroblardan və s. ziyanlı agentlərdən qoruyur. Lakin immun sistemimiz bizi orqanizmdə daim



əmələ gələn xərçəng hüceyrələrdən də qoruyur. İnsan orqanizmində hüceyrələr daim ölür və yeniləri ilə əvəz olunur. Bəzən bu prosesdə pozulma yaranır ki, normal hüceyrənin əvəzinə "xarab", "keyfiyyətsiz", öz funksiyasını yerinə bilməyən hüceyrə əmələ gəlir. Bu xərçəng hüceyrəsidir.

İmmun sistemimiz bu hüceyrəni dərhal tapır və məhv edir. Beləliklə, insan orqanizmində hər gün xərçəng hüceyrələri yaranır və immun sistemi tərəfindən məhv olunur. Nəticədə insanda xərçəng xəstəliyi inkişaf etmir.

Lakin müxtəlif səbəblərə görə (stress, xroniki xəstəliklər, düzgün olmayan qidalanma, aclıq, həddindən artıq yorğunluq və s.) insanın immun sistemi zəifləyə bilər. Nəticədə immun sistemi daha "ləng" işləyir, xərçəng hüceyrələri vaxtında tapmır və məhv etmir ki, onlar çoxalmağa başlayır. Bu isə, təəsüf ki, orqanizmdə xərçəng şişin əmələ gəlməsinə səbəb olur. Araşdırmalar sübut edir ki, bir çox hallarda xərçəng xəstəliyi məhz immun sisteminin zəifləməsi fonunda inkişaf edir. Bu səbəbdən immunitetin zəifləməsi xərçəng xəstəliklərinin əsas risk faktorlarından biri sayılır. Beləliklə, özünü xərçəng xəstəliklərdən qorumaq istəyən insan ilk növbədə öz immun sistemini daim yüksək səviyyədə saxlamağa çalışmalıdır. Bu kifayət qədər asandır. Bunun üçün düzgün qidalanmaq, kifayət qədər yatmaq və dincəlmək, həddindən artıq yorulmamaq, fiziki aktiv olmaq, streslərdən uzaq durmaq, orqanizmdə olan infeksiya ocaqlarını vaxtında müalicə etmək lazımdır.

Elan

ADPU-nun "Filologiya" fakültəsinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimliyi ixtisasının II kurs tələbəsi Muxtarova Şəms Namiq qızının tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

SƏS

Son səhifə

30 sentyabr

Tərən Əhmədov: "Futbolçularıma təşəkkür edirəm"



"Eşitdiyimə görə, komanda sonuncu dəfə 6 ay əvvəl qələbə qazanmışdı". Apasport.az saytının məlumatına görə, bunu "Neftçi"nin baş məşqçisi Tərən Əhmədov deyib. "Ağ-qaralar" Premyer Liqanın VII turunun açılış matçında "İnter" üzərində səfər qələbəsi (2:0) qazanıblar. Matçdan sonra təşkil edilən mətbuat konfransında Əhmədovun ilk qələbə şərhini belə olub: "Qısa müddətdə müdafiədəki problemləri aradan götürməyə çalışdıq ki, səhvlər minimuma endirilsin. Uzun marafonda uğur qazanmaq istəyirsənsə, müdafiəni güclü olmalıdı. Futbolçularıma təşəkkür edirəm. Komandamız rəqibə ilk dəqiqələrdən təzyiq göstərdi, onlara öz oyunlarını nümayiş etdirməyə imkan vermədi".

- Emin Mahmudovun çıxışı sizi qane etdi?

- Bütün oyunçular məni qane etdi. Emin uzun müddətdi oynamadığı üçün hələ tam uyğunlaşmayıb. Onun adaptasiya prosesi ləng gedir. Fasilə bu baxımdan Eminə kömək edəcək.

- Son dəqiqələrdə Kirill Petrovun səhvi sərbəst zərbə ilə nəticələndi. Futbolçu qaydaları bilmir?

- Əvvəlki dövr olsaydı, demək olardı. Artıq yeni qaydalar var. Hər mövsümün əvvəlində AFFA Hakimlər Komitəsinin sədri Xaqani Məmmədovu dəvət etdirdim ki, yeni qaydaları uşaqlara izah etsin. Yeni qaydada var ki, futbolçu topu başına qaldıraraq qaçıya ötürə bilməz. Bəlkə futbolçumuz bunu bilmir. Qısa müddətdə hakim dəvət edəcəm ki, yeni qaydaları başa salsın.

- Çingiz Abdullayev və Orxan Hüseynzadə oyunu izlədilər. Komandanı təbrik etdilər?

- Orxan müəllim və vitse-prezidentimiz gəlib, təbrik etdilər.

"Neftçi" mövsümdə ilk qələbəsini qazandı



Düənən Topaz Premyer Liqasının VII turuna start verilib. SİA-nın məlumatına görə, turun ilk qarşılaşmasında "Neftçi" "İnter" in qonağı olub. "İnter Arena" da keçirilən qarşılaşmanı Ömər Paşayev idarə edib. Onun köməkçiləri Akif Əmirəli, Namiq Hüseynov, Əliyev Ağayev, AFFA nümayəndəsi Əsgər Əmirəliyev, hakim-inspektor isə Əli Hüseynov olub. Oyunun ilk dəqiqələrindən "Neftçi" təşəbbüsü ələ alıb. Qonaqlar meydan sahiblərindən üstün oyun göstəriblər. Birinci hissədə "Neftçi" bir neçə dəfə qol vəziyyəti yaratsa da bundan istifadə edə bilməyib. İlk hissədə hesab açılmayıb. İkinci hissədə də üstün oyun nümayiş etdirən "Neftçi" nəhayət ki, istəyinə çatıb. Matçın 60-cı dəqiqəsində qonaqların futbolçusu Sezar Meza Kolli uzaqdan gözəl zərbə ilə hesabı açdı. Bu qoldan sonra "Neftçi" hücumlarını davam etdirib və qarşılaşmanın 72-ci dəqiqəsində Rəhman Hacıyev komandasının 2-ci qolunu vurub - 0:2. Bundan sonra matçda heç bir komanda fərqlənə bilməyib və oyun baş məşqçi Tərən Əhmədovun yetirmələrinin qələbəsi ilə başa çatıb. Bu, "Neftçi"nin cari mövsümdə ilk qələbəsi olub.

Aleksandar Boriçiç: Azərbaycan qadın voleybolçuların Avropa çempionatına yüksək səviyyədə ev sahibliyi edir

Avropa çempionatının yüksək səviyyədə təşkilinə və göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnətdaram. Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Avropa Voleybol Konfederasiyasının prezidenti Aleksandar Boriçiç deyib.

O qeyd edib ki, Gənclər və İdman Nazirliyinin, Azərbaycan Voleybol Federasiyasının Bakı və Gəncə şəhərlərində turnirin təşkilinə göstərdikləri diqqət və qayğı da təqdirəlayiqdir. Azərbaycan paytaxtı bir çox beynəlxalq yarışlara uğurla ev sahibliyi edib. Ancaq Gəncədə belə bir yüksək təşkilatçılıq səviyyəsi bizim üçün sürpriz oldu. A.Boriçiç Azərbaycan komandasını Avropa çempionatının ev sahibi kimi turnirin finalında görmək istədiyini bildirib. "Gələcəkdə Avropa Voleybol Konfederasiyası Azərbaycanda voleybolun inkişafı istiqamətində məktəblərdə reallaşdırılacaq layihəni dəstəkləyəcək. Bununla bağlı Azərbaycan Gənclər və İdman Nazirliyi ilə razılıq əldə olunub. Əsas məqsədlərdən biri 2019-cu ildə Bakıda keçiriləcək Avropa Gənclərinin Olimpiya Festivalının proqramına voleybolun da daxil edilməsidir", - deyər Avropa Voleybol Konfederasiyasının prezidenti qeyd edib.